החוקים הרשמיים של הכדורעף בישיבה

מהדורה 2022 - 2024

כפי שאושרו ע"י מועצת המנהלים של איגוד הכדורעף הפראלימפי (WPV)

ליישום בכל התחרויות המתחילות אחרי 1 בינואר 2022

תוכן העניינים

חלק 1 – העקרונות (הפילוסופיה) של החוקים והשיפוט 7

חלק 2 מקטע 1 – המשחק 10

פרק א' - אביזרים וציוד 11

1 שדה המשחק 11

1.1 מימדים 11

1.2 המשטח של שדה המשחק 11

1.3 קווים על המגרש 11

1.4 תחומים על המגרש 11

1.5 מידות החום 12

1.6 התאורה 12

2 הרשת והעמודים 12

2.1 גובה הרשת 12

2.2 מבנה הרשת 12

2.3 סרטים צדדיים 13

2.4 אנטנות 13

2.5 העמודים 13

2.6 הציוד הנוסף 13

3 הכדורים 13

3.1 מאפיינים 13

3.2 אחידות הכדורים 13

3.3 שיטת חמשת הכדורים 14

פרק ב' - המשתתפים 15

4 הקבוצות 15

4.1 הרכב של קבוצה 15

4.2 מיקום של קבוצה 15

4.3 הציוד 15

4.4 שינוי בציוד 16

4.5 חפצים אסורים 16

5 הנהלת הקבוצה 16

5.1 ראש הקבוצה 16

5.2 המאמן 17

5.3 עוזר מאמן 17

פרק ג' - שיטת המשחק 18

6 לזכות בנקודה, במערכה ובמשחק 18

6.1 לזכות בנקודה 18

6.2 לזכות במערכה 18

6.3 לנצח במשחק 18

6.4 אי הופעה, קבוצה בלתי שלמה 18

7 מבנה המשחק 19

7.1 ההגרלה 19

7.2 החימום הרשמי 19

7.3 המערך הפותח של קבוצה 19

7.4 מיקום 20

7.5 עבירת מיקום 20

7.6 רוטציה 21

7.7 עבירת רוטציה 21

פרק ד' - פעולות משחק 22

8 מצבי משחק 22

8.1 כדור במשחק 22

8.2 כדור מחוץ למשחק 22

8.3 כדור "פנים" 22

8.4 כדור "חוץ" 22

9 המשחק בכדור 22
9.1 נגיעות של קבוצה בכדור 22
9.2 מאפייני הנגיעה 23
9.3 עבירות הקשורות למשחק בכדור 23
9.4 המגע עם המגרש 23
10 כדור ליד הרשת 23
10.1 כדור העובר את הרשת 23
10.2 כדור הנוגע ברשת 24
10.3 כדור לתוך הרשת 24
11 שחקן ליד הרשת 24
11.1 משחק מעבר לרשת 24
11.2 חדירה מתחת לרשת 24
11.3 נגיעה ברשת 24
11.4 עבירות של שחקן ליד הרשת 24
12 הפתיחה 25
12.1 הפתיחה הראשונה במערכה 25
12.2 סדר הפותחים 25
12.3 האישור לפתיחה 25
12.4 ביצוע הפתיחה 25
12.5 מסך 25
12.6 עבירות המבוצעות בעת הפתיחה 26
12.7 עבירות פתיחה ועבירות מיקום 26
13 פעולת התקפה 26
13.1 מאפיינים של פעולת התקפה 26
13.2 מגבלות לגבי פעולת התקפה 26
13.3 עבירות הקשורות לפעולת התקפה 26
14 חסימה 27
14.1 פעולת חסימה 27
14.2 נגיעה בכדור בעת חסימה 27
14.3 חסימה בחלל היריב 27
14.4 חסימה ונגיעות של קבוצה 27
14.5 חסימה של הפתיחה 27
14.6 עבירות של חסימה 27
פרק ה' - הפסקות, עיכובים והפסקות בין מערכות 29
15 הפסקות 29
15.1 מספר של הפסקות משחק רגילות 29
15.2 רציפות של הפסקות משחק 29
15.3 בקשה להפסקות משחק רגילות 29
15.4 פסקי זמן 29
15.5 החלפת שחקן 29
15.6 מגבלות בקשר להחלפות שחקן 29
15.7 החלפת שחקן חריגה 30
15.8 החלפת שחקן בגין השעיה או הרחקה 30
15.9 החלפת שחקן בלתי חוקית 30
15.10 נוהל ביצוע החלפת שחקן 30
15.11 בקשות בלתי חוקיות 30
16 עיכובים במשחק 31
16.1 סוגי עיכובים 31
16.2 עונשים על עיכובים 31
17 הפסקות משחק חריגות 31
17.1 פציעה/מחלה 31
17.2 הפרעות חיצוניות 31
17.3 הפסקות ממושכות 31
18 הפסקות בין מערכות והחלפת חלקות 32

18.1 הפסקות בין מערכות 32
18.2 החלפת חלקות 32
פרק ו' - שחקן ה-"ליברו" 33
19 שחקן ה-"ליברו" 33
19.1 מינוי שחקן "ליברו" 33
19.2 ציוד 33
19.3 פעולות בהן מעורב שחקן ה-"ליברו" 33
19.4 מינוי של שחקן "ליברו" חדש 34
19.5 סיכום 35
פרק ז' - התנהגות המשתתפים 36
20 דרישות לגבי ההתנהגות 36
20.1 התנהגות הולמת 36
20.2 רוח ספורטיבית (FAIR PLAY) 36
21 התנהגות בלתי הולמת והעונשים עליה 36
21.1 עבירות התנהגות קלות 36
21.2 התנהגות בלתי הולמת הגוררת ענישה 36
21.3 סולם העונשים 36
21.4 הטלת העונשים על התנהגות בלתי הולמת 37
21.5 התנהגות בלתי הולמת לפני ובין מערכות 37
21.6 כרטיסי ענישה 37
חלק 2 מקטע 2 – השופטים, אחריותם וסימני השיפוט הרשמיים 38
פרק ח' - השופטים 39
22 צוות השופטים ונהלים 39
22.1 הרכב 39
22.2 נהלים 39
23 השופט הראשי 40
23.1 מיקום 40
23.2 סמכות 40
23.3 אחריות 40
24 השופט העוזר 41
24.1 מיקום 41
24.2 סמכות 41
24.3 אחריות 42
25 הרשם 42
25.1 מיקום 42
25.2 אחריות 42
26 עוזר הרשם 43
26.1 מיקום 43
26.2 אחריות 43
27 שופטי הקו 44
27.1 מיקום 44
27.2 אחריות 44
28 סימנים רשמיים 44
28.1 סימני הידיים של השופטים 44
28.2 סימני הדגל של שופטי הקו 44
חלק 2 מקטע 3 – ציורים 45
ציור 1 א'-1 – איזור התחרות/הפיקוח (ללא המדיה) 46
ציור 1 א'-2 – איזור התחרות/הפיקוח - המדיה 47
ציור 1 ב' – שדה המשחק 48
ציור 2 – המגרש 49
ציור 3 – מבנה הרשת 50
ציור 4 – מיקום השחקנים 51
ציור 5 א' – כדור העובר את המישור האנכי של הרשת אל חלקת היריב 52

ציור 5 ב' – כדור העובר את המישור האנכי של הרשת אל השוליים של היריב.....53
ציור 6 – מסך קבוצתי.....54
ציור 7 – חסימה שהושלמה.....54
ציור 8 – התקפה של שחקן אחורי.....55
ציור 9 – סולם העונשים וההשלכות שלהם.....56
ציור 10 – מיקום צוות השופטים ועוזריהם.....57
ציור 11 – סימני הידיים הרשמיים של השופטים.....58
ציור 12 – סימני הדגל הרשמיים של שופטי הקו.....64
חלק 3 – הגדרות 65
הגדרות ומושגים.....66

מאפייני המשחק

הכדורעף בישיבה הינו ענף ספורט המשוחק ע"י שתי קבוצות על מגרש המחולק ע"י רשת. קיימות מספר גרסאות המשתנות בהתאם לנסיבות על מנת להציע את המשחק לכל אחד.

המטרה במשחק היא להעביר את הכדור מעבר לרשת על מנת להנחיתו בחלקת היריב ולמנוע את אותו הדבר מהיריב. כל קבוצה זכאית לשלוש נגיעות בכדור על מנת להחזירו לחלקת היריב (בנוסף לנגיעה בחסימה).

הכדור מוכנס למשחק ע"י השחקן הפותח* באמצעות חבטה בכדור מעל לרשת אל חלקת היריב. מהלך משחק נמשך עד שהכדור נוגע ברצפה, יוצא ל-"חוץ" או שקבוצה אינה מצליחה להחזירו כהלכה.

בכדורעף בישיבה, כל מהלך של משחק מזכה בנקודה. כאשר הקבוצה שקיבלה את הפתיחה זוכה במהלך משחק, היא משיגה נקודה ואת זכות הפתיחה ושחקניה מבצעים חילוף מקומות ע"י תזוזה בעמדה אחת בכיוון השעון.

* לכל אורך המסמך יש לראות את השימוש בלשון זכר כמתיחס גם ללשון נקבה.

חלק 1
–
העקרונות (הפילוסופיה) של החוקים והשיפוט

מבוא

כדורעף הוא אחד מענפי הספורט המצליחים והפופולריים בעולם גם כספורט הישגי וגם כמשחק פנאי. הכדורעף בישיבה הוא אחד הענפים היותר פופולריים ומצליחים בין הענפים של ספורט הנכים שאינו דורש הסתמכות על טכנולוגיות או ציוד מיוחדים. הוא **מהיר**, הוא **מלהיב** והפעילות בו **מתפרצת**. אולם הכדורעף כולל מספר מאפיינים ייחודיים שהשילוב ביניהם מייצר משחק מיוחד במינו בתוך המהלכים.

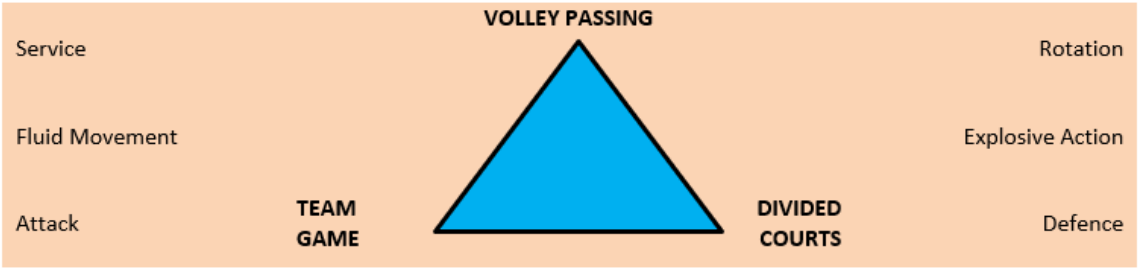

בשנים האחרונות FIVB ו- WPV עשו רבות כדי להתאים את המשחק לקהל המודרני.

המסמך הזה מיועד לקהל הרחב של אוהבי הכדורעף – שחקנים, מאמנים, שופטים, צופים, פרשנים – זאת מהסיבות הבאות:

- הבנה טובה יותר של חוקי המשחק מאפשרת רמת משחק טובה יותר – מאמנים יכולים ליצור מבנה קבוצה וטקטיקה קבוצתית משופרים, כדי לאפשר לשחקנים לנצל את היכולות שלהם בצורה המיטבית;
- הבנה של הקשרים בין החוקים מאפשרת לשופטים לקבל החלטות טובות יותר.

המבוא הזה מתמקד תחילה בכדורעף כמשחק תחרותי, מלווה בהסבר על איכויות נדרשות לשיפוט מוצלח.

כדורעף הינו משחק תחרותי

תחרות מבליטה כוחות סמויים. היא מציגה את היכולות, הרוח, היצירתיות והאסתטיקה מיטביות. החוקים בנויים כדי לאפשר את **כל** האיכויות הללו. מלבד מספר יוצאים מהכלל, הכדורעף מאפשר לכל השחקנים לפעול, הן ליד הרשת (בהתקפה) והן בצד האחורי של המגרש (בהגנה ובפתיחה).

וויליאם מורגן, ממציא המשחק, היה עדיין מזהה אותו, כי הכדורעף שמר מאז המצאתו על מספר תכונות ייחודיות והכרחיות. חלק מתכונות הכדורעף קיימות גם במשחקי רשת/כדור/מחבט אחרים:

- פתיחה
- רוטציה (שיתוף כל השחקנים בפתיחה)
- התקפה
- הגנה

אך הכדורעף, בשונה מהענפים האחרים, מיוחד בהתעקשותו שהכדור יימצא במעוף מתמיד – הכדור העף – ומאפשר לקבוצות דרגה מסוימת של מסירות בין השחקנים, לפני החזרתו ליריב.

הכנסתו של שחקן הליברו – המתמחה בהגנה – קידמה את המשחק כדי להאריך את מהלכי המשחק והפיכתו למשחק רב-שלבי. שינויים בחוקי הפתיחה הפכו אותה מפעולה של הכנסה בלבד של הכדור למשחק לנשק התקפי.

העיקרון של רוטציה (חילוף מקומות) מבוצר כדי לקדם ספורטאים בעלי יכולות מגוונות. החוקים של מיקום השחקנים חייבים לאפשר לקבוצות את הגמישות כדי לפתח טקטיקות של המשחק.

המתחרים משתמשים במסגרת [חוקים] הזאת כדי ליצור תחרות בין הטכניקות, הטקטיקות והכוח. החוקים גם מאפשרים לשחקנים חופש פעולה כדי להלהיב את קהל הצופים.

על כן, התדמית/המעמד של הכדורעף עולה מיום ליום.

אין ספק שככל שהמשחק מתקדם, הוא יתפתח לטוב יותר, חזק יותר ומהיר יותר.

השופט בתוך המסגרת של החוקים

התמצית של שופט טוב מבוססת על העיקרון של הגינות ועקביות:

- **להיות** הוגן כלפי כל משתתף,
- **להיראות** הוגן לקהל.

זה דורש מרכיב עצום של אמון – חייבים לסמוך על השופט כדי שהשחקנים יוכלו להלהיב את הקהל ע"י:

- היותו **מדויק** ב**פסיקה**;
- **הבנתו מדוע נכתב החוק**;
- היותו **מארגן יעיל**;
- מתן אפשרות למשחק לזרום ו**לכוון** אותו עד תום
- היותו **מחנך** – להשתמש בחוקים כדי להעניש את הלא הוגנים ולהרחיק את החצופים
- **קידום** המשחק – כלומר, מתן אפשרות **למרכיבים המלהיבים** לבלוט ולשחקנים הטובים ביותר לבצע את מה שהם יודעים היטב: **לבדר** את הקהל.

לבסוף אנו יכולים לומר שהשופט הטוב ישתמש בחוקים כדי לגרום לתחרות להפוך לאירוע מכונן ולגרום להנאה **לכל** המשתתפים במשחק.

לאלה שקראו עד כאן, ראו את החוקים בהמשך כשלב נוכחי של התפתחות המשחק הנהדר הזה, אך זכרו מדוע הפסקאות הנ"ל יכולות להיות בעלות חשיבות גדולה לתפקיד שלכם בענף.

חלק 2
מקטע 1
–
המשחק

פרק א' - **אביזרים וציוד**

ראה חוקים		
	1 שדה המשחק	
1.1, צ.1א', צ.1ב'	שדה המשחק כולל את המגרש ואת השוליים. עליו להיות מלבני וסימטרי.	
צ.2	**1.1 מימדים**	
	המגרש הוא מלבן שמידותיו 10 X 6 מ', המוקף ע"י שוליים ברוחב של 3 מ' לפחות בכל הצדדים.	
	חלל המשחק הוא התחום מעל לשדה המשחק אשר הינו חופשי מכל מכשול. חלל המשחק צריך להשתרע לגובה של 7 מ' לפחות מעל המשטח של שדה המשחק.	
	בתחרויות WPV, עולמיות ורשמיות (לרבות אליפויות יבשתיות) (לרבות אליפויות יבשתיות), רוחב השוליים צריך להיות 4 מ' מעבר לקוי האורך ו- 6 מ' מעבר לקוי הרוחב. חלל המשחק הפנוי מכל מכשול צריך להשתרע לגובה של 10.0 מ' לפחות מעל המשטח של שדה המשחק.	
	1.2 המשטח של שדה המשחק	
	1.2.1 המשטח של שדה המשחק חייב להיות שטוח, אופקי ואחיד. אסור שהמשטח יהווה סכנה כלשהי לפציעתם של שחקנים. אסור לקיים משחקים על משטחים מחוספסים או חלקלקים.	
	בתחרויות WPV, עולמיות ורשמיות (לרבות אליפויות יבשתיות), המשטח חייב להיות מעץ או מחומר סינתטי. כל משטח חייב לקבל מראש את האישור של WPV.	
1.1, 1.3	1.2.2 צבע המשטח של שדה המשחק באולמות חייב להיות בהיר.	
	בתחרויות WPV, עולמיות ורשמיות (לרבות אליפויות יבשתיות), צבע הקווים צריך להיות לבן בעוד שהמגרש והשוליים צריכים להיות בצבעים אחרים ושונים זה מזה. המגרש יכול להיות צבוע בצבעים שונים המבדילים בין התחום הקדמי והאחורי.	
1.3	1.2.3 במגרשים פתוחים, מותר שיפוע של 5 מ"מ/מטר (חצי אחוז) לשם ניקוז. השימוש בקווי תיחום העשויים מחומרים מוצקים אסור.	
צ.2	**1.3 קווים על המגרש**	
1.2.2	1.3.1 רוחבם של כל הקווים הינו 5 ס"מ. הם צריכים להיות בעלי צבע בהיר ושונה מצבע המשטח ומצבעם של קווים אחרים.	
	1.3.2 קווי התיחום	
1.1	שני קווי אורך ושני קווי רוחב מסמנים את המגרש. גם קווי האורך וגם קווי הרוחב נכללים בתוך מימדי המגרש.	
	1.3.3 קו האמצע	
צ.2	הציר של קו האמצע מחלק את המגרש לשתי חלקות שוות שמידות כל אחת 5 x 6 מ'; יחד עם זאת רוחבו של קו האמצע משתייך לשתי החלקות באופן שווה. קו זה נמשך מתחת לרשת מקו אורך אחד למשנהו.	
	1.3.4 קו ההתקפה	
1.3.3, 1.4.1	בכל חלקה, קו ההתקפה שקצהו האחורי מסומן במרחק של 2 מ' מהציר של קו האמצע, מציין את התחום הקדמי.	
צ.2	**בתחרויות WPV, עולמיות ורשמיות (לרבות אליפויות יבשתיות), קו ההתקפה מוארך ע"י תוספת של קווים מקווקווים המכילים חמישה קטעים קצרים באורך של 15 ס"מ וברוחב של 5 ס"מ כל אחד המסומנים במרחק של 20 ס"מ האחד מהשני עד לאורך כולל של 1.75 מ'.**	
צ.1ב', צ.2	**1.4 תחומים על המגרש**	

1.4.1	התחום הקדמי	19.3.1.4, 23.3.2.3-ה, צ.2
	התחום הקדמי בכל חלקה מוגבל בין הציר של קו האמצע לבין קצהו האחורי של קו ההתקפה.	1.3.3, 1.3.4, 19.3.1.4
	התחום הקדמי נחשב כנמשך מעבר לקווי האורך עד לקצה השוליים.	1.1, 1.3.2
1.4.2	תחום הפתיחה	
	תחום הפתיחה הוא איזור ברוחב של 6 מ' מאחורי כל אחד מקווי הרוחב.	
	הוא תחום בצדדים ע"י שני קווים קצרים באורך של 15 ס"מ כל אחד המסומנים במרחק של 20 ס"מ מאחורי קו הרוחב בהמשך לקווי האורך. שני הקווים כלולים ברוחב של תחום הפתיחה.	1.3.2, 12, צ.1ב'
	לעומק, תחום הפתיחה נמשך עד לקצה השוליים.	1.1
1.4.3	תחום החלפת השחקנים	
	תחום ההחלפה של השחקנים מוגבל ע"י המשכיהם הדמיוניים של שני קווי ההתקפה עד לשולחן הרשם.	1.3.4, 15.6.1, צ.1ב'
1.4.4	תחום ההחלפה של שחקן ה-"ליברו"	
	תחום ההחלפה של שחקן ה-"ליברו" הינו החלק מהשוליים בצד ספסלי הקבוצות, המוגבל ע"י המשכיהם של קו ההתקפה וקו הרוחב.	19.3.2.7, צ.1ב'
1.4.5	תחום החימום	
	בתחרויות WPV, עולמיות ורשמיות (לרבות אליפויות יבשתיות) (לרבות אליפויות יבשתיות), תחומי החימום, שמידותיהם 3 x 3 מ' בערך, ממוקמים בפינות שבצידי הספסלים, מחוץ לשוליים או מאחורי ספסל הקבוצה (אלא אם צויין אחרת ע"י המפקח).	24.2.5, צ.1א', צ.1ב'
1.5	**מידות החום**	
	מידות החום אינן יכולות להיות מתחת ל- 10° C (50° F).	
	בתחרויות WPV, עולמיות ורשמיות (לרבות אליפויות יבשתיות) (לרבות אליפויות יבשתיות), מידות החום המקסימליות לא יהיו מעל 25° C (77° F) והמינימליות לא יהיו מתחת 16° C (61° F).	
1.6	**התאורה**	
	בתחרויות WPV, עולמיות ורשמיות (לרבות אליפויות יבשתיות), עוצמת התאורה בשדה המשחק הנמדדת בגובה של 1 מ' מעל המשטח צריכה להיות בין 1000 לבין 1500 לוקס.	1
2	**הרשת והעמודים**	צ.3
2.1	**גובה הרשת**	
2.1.1	הרשת ממוקמת ומתחוחה אנכית מעל לקו האמצע כשחלקה העליון נמצא בגובה של 1.15 מ' לגברים ו- 1.05 מ' לנשים.	1.3.3
2.1.2	גובה הרשת נמדד באמצע המגרש. גובה הרשת מעל שני קווי האורך חייב להיות זהה ולא גבוה ביותר מ- 2 ס"מ מאשר הגובה החוקי.	1.1, 1.3.2, 2.1.1
2.2	**מבנה הרשת**	
	הרשת היא ברוחב של 0.80 מ' ובאורך של 6.50 עד 7 מ' (כולל 25 עד 50 ס"מ מכל צד של הסרטים הצדדיים) והיא עשויה לולאות שחורות מרובעות שמידותיהן 10 x 10 ס"מ.	צ.3
	בתחרויות WPV, עולמיות ורשמיות (לרבות אליפויות יבשתיות) (לרבות אליפויות יבשתיות), אורך הרשת חייב להיות 7 מ'.	

בחלקה העליון ישנו סרט אופקי ברוחב של 7 ס"מ העשוי מבד לבן, מקופל משני צידי הרשת ותפור לכל אורכה. בכל אחד מקצות הסרט ישנו חור דרכו עובר חבל המותח את הסרט אל העמודים על מנת להחזיק את השפה העליונה של הרשת במצב מתוח.

בתוך הסרט ישנו כבל גמיש המיועד לקשור את הרשת אל העמודים על מנת להחזיק את שפתה העליונה במצב מתוח.

בתחתית הרשת ישנו סרט אופקי נוסף ברוחב של 5 ס"מ, דומה לסרט העליון דרכו מושחל חבל. חבל זה קושר את הרשת אל העמודים ומחזיק את חלקה התחתון במצב מתוח.

2.3 סרטים צדדיים

3.צ ,1.3.2

שני סרטים לבנים מוצמדים אנכית לרשת וממוקמים מעל כל אחד מקווי האורך.

הם ברוחב של 5 ס"מ ובאורך של 0.80 מ' כל אחד ונחשבים כחלק מהרשת.

2.4 אנטנות

אנטנה היא מוט גמיש באורך של 1.60 מ' ובקוטר של 10 מ"מ העשוי מפיברגלס (סיבי זכוכית) או חומר דומה.

3.צ ,2.3

כל אנטנה מותקנת בקצה החיצוני של כל סרט צדדי. האנטנות ממוקמות בצדדים מנוגדים של הרשת.

80 הס"מ העליונים של כל אנטנה בולטים מעל הרשת ומסומנים ע"י רצועות של 10 ס"מ צבועות לסירוגין בצבעים מנוגדים, רצוי אדום ולבן.

10.1.1, צ.3, צ.5א', צ.5ב'

האנטנות נחשבות כחלק מהרשת ותוחמות בצדדים את תחום המעבר.

2.5 העמודים

3.צ

2.5.1 העמודים התומכים את הרשת ממוקמים במרחק של 0.50 עד 1.00 מ' מעבר לכל קו אורך. הם בגובה של 1.25 מ' לכל היותר ורצוי שיהיו ניתנים לכיוון.

בתחרויות WPV, עולמיות ורשמיות (לרבות אליפויות יבשתיות), העמודים התומכים את הרשת ממוקמים במרחק של 1 מ' מעבר לקווי האורך ועליהם להיות מרופדים. העמודים צריכים להיות תקועים ברצפה אלא אם אושר ע"י WPV לאירוע הספציפי שימוש בעמודים הנתמכים ע"י משקולות לפי אישור WPV.

2.5.2 העמודים הינם עגולים וחלקים ומחוברים אל הרצפה ללא כבלים. יש להימנע מכל התקן מסוכן או מפריע.

2.6 הציוד הנוסף

כל ציוד נוסף נקבע ע"י תקנות של WPV.

3 הכדורים

3.1 מאפיינים

הכדור צריך להיות עגול ("כדורי"), עשוי מעטה עור או עור סינתטי גמיש ובתוכו פנימית מגומי או חומר דומה.

צבעו יכול להיות אחיד ובהיר, או שילוב של צבעים.

כדורים העשויים מעור סינתטי או בעלי שילוב של צבעים בהם משתמשים בתחרויות WPV, עולמיות ורשמיות (לרבות אליפויות יבשתיות) (לרבות אליפויות יבשתיות) צריכים להיות תואמים את תקני WPV.

היקפו צריך להיות ביו 65 לבין 67 ס"מ ומשקלו בין 260 לבין 280 גרם.

לחצו הפנימי צריך להיות 0.300 עד 0.325 ק"ג/סמ"ר (4.26 עד 4.61 psi) (294.3 עד 318.8 מיליבר או hPa).

3.2 אחידות הכדורים

3.1

כל הכדורים בהם משתמשים במשחק מסויים חייבים להיות בעלי מאפיינים זהים בכל הקשור להיקף, משקל, לחץ, דגם, צבע, וכד'.

בתחרויות WPV, עולמיות ורשמיות (לרבות אליפויות יבשתיות) יש לשחק בכדורים המאושרים ע"י WPV, אלא אם הוסכם אחרת עם WPV.

3.3 שיטת חמשת הכדורים

צ.10 **בתחרויות WPV, עולמיות ורשמיות (לרבות אליפויות יבשתיות), יש להשתמש בחמישה כדורים. במקרה זה, יש להציב 6 מחזירי כדורים, אחד בכל פינה של השוליים ואחד מאחורי כל שופט.**

פרק ב' - **המשתתפים**

ראה חוקים

4 הקבוצות

4.1 הרכב של קבוצה

4.1.1 קבוצה יכולה לכלול לכל היותר **14 שחקנים** המסווגים ברמה בינלאומית ובעלי מעמד דרגת ספורט "מאושר" או מעמד דרגת ספורט "מבוקר" לרבות שני שחקניהמסווגים (VS2) ועוד: 5.2, 5.3

- צוות אימון: מאמן אחד, **עד שני עוזרי מאמן**, ועוד
- צוות רפואי: **מעסה אחד**, **ורופא אחד**

רק הרשומים בגליון השיפוט יכולים להיכנס לתחום הבקרה של התחרות ולהשתתף בחימום הרשמי לפני המשחק ובמשחק. 7.2.1

מנהל הקבוצה ועיתונאי הקבוצה אינם רשאים לשבת על ספסל הקבוצה או מאחוריו בתחום הבקרה של המשחק. צ.1א'

בתחרויות WPV, עולמיות ורשמיות (לרבות אליפויות יבשתיות), הרופא והמעסה חייבים להיות חלק ממשלחת ולהחזיק אישור מראש של ה- WPV.

4.1.2 אחד השחקנים הינו ראש הקבוצה והוא צריך להיות מסומן בגליון השיפוט. 5.1, 19.1.3

4.1.3 רק השחקנים הרשומים בגליון השיפוט רשאים להיכנס למגרש ולהשתתף במשחק. מהרגע שהמאמן וראש הקבוצה חתמו על גליון השיפוט (רשימת הקבוצה בתוכנת הגליון האלקטרוני), לא ניתן יותר להחליף את שחקנים הרשומים בו. 1, 4.1.1, 5.1.1, 5.2.2

4.2 מיקום של קבוצה

4.2.1 השחקנים שאינם משחקים צריכים לשבת על ספסל קבוצתם או להיות בתחום החימום בצד חלקתם. המאמן וכן חברי הקבוצה האחרים צריכים לשבת על ספסל הקבוצה, אך יכולים לעזוב אותו זמנית. 1.4.5, 5.2.3, 7.3.3

ספסלי הקבוצות ממוקמים בצידי שולחן הרשם, מעבר לשוליים. צ.1א', צ.1ב'

4.2.2 רק לחברי הקבוצה הרשומים הזכות לשבת על ספסל הקבוצה בזמן המשחק ולהשתתף בחימום הרשמי. 4.1.1, 7.2

4.2.3 השחקנים שאינם משחקים רשאים להתחמם ללא כדורים כמפורט להלן:

4.2.3.1 בזמן המשחק: בתחומי החימום; 1.4.5, 8.1, צ.1א', צ.1ב'

4.2.3.2 בעת פסקי זמן: בשוליים שמאחורי חלקתם. 1.3.3, 15.4

4.2.4 בהפסקות בין המערכות, השחקנים רשאים להתחמם עם כדורים בשטח השוליים של קבוצתם. 18.1

4.3 הציוד

הציוד של שחקן כולל חולצה, מכנסיים קצרים או ארוכים, גרביים (המדים) ונעלי ספורט. שחקנים יכולים לשחק ללא נעליים.

שחקנים רשאים ללבוש אביזרים מגינים מתחת למכנסיהם בתנאי ש:

- הם אינם יותר ארוכים מהמענסיים
- הם באותו הצבע כמו המכנסיים או בצבע לבן או שחור או ניוטרלי
- חברי קבוצה המשחקים במכנסיים קצרים משתמשים באותו סוג/צירוף של אביזרים.

אפשר להשתמש באביזר גנה ללא ריפוד מתחת למכנסיים ארוכים. שחקנים המשחקים במכנסיים ארוכים חייבים להשתמש באותו סוג/צירוף של אביזרים.

שחקנים אינם רשאים לשבת על חומרים עבים או ללבוש מכנסיים קצרים/ארוכים המיוצרים עבים במיוחד.

4.3.1 החולצות, המכנסיים והגרביים חייבים להיות אחידים ובצבע זהה (*למעט של שחקני ה-"ליברו"*) עבור הקבוצה כולה. הם צריכים להיות נקיים. 19.2 ,4.1

4.3.2 הנעליים צריכות להיות קלות וגמישות עם סוליות מגומי או מחומר מרוכב וללא עקבים.

בתחרויות WPV, עולמיות ורשמיות (לרבות אליפויות יבשתיות) אסור לנעול נעליים עם סוליות המשאירות סימנים.

4.3.3 חולצות השחקנים חייבות להיות ממוספרות מ- 1 עד 99. 4.3.3.2

4.3.3.1 המספר חייב להיות ממוקם על החולצה במרכז החזה והגב. הצבע והבוהק של המספרים צריכים להיות מנוגדים לצבע ולבוהק של החולצות.

4.3.3.2 המספר חייב להיות בגובה של 15 ס"מ לפחות על החזה ובגובה של 20 ס"מ לפחות על הגב. הסרט ממנו עשויות הספרות צריך להיות ברוחב של 2 ס"מ לפחות.

4.3.4 על חולצתו של ראש הקבוצה חייב להיות סרט במידות 8 x 2 ס"מ מתחת למספר שעל החזה. 5.1

4.3.5 אסור ללבוש מדים בצבע שונה משאר השחקנים (*פרט לשחקני ה-"ליברו"*) ו/או ללא מספרים כנדרש. 19.2

4.4 שינוי בציוד

השופט הראשי רשאי להתיר לשחקן אחד או למספר שחקנים: 23

4.4.1 לשחק ללע נעליים;

בתחרויות WPV, עולמיות ורשמיות (לרבות אליפויות יבשתיות) אסור לשחק יחפים (ללא נעליים).

4.4.2 להחליף תלבושות רטובות או שניזוקו בין המערכות או לאחר החלפת שחקן , בתנאי שלתלבושות החדשות יש צבע, דגם ומספר זהים; 15.5 ,4.3

4.4.3 לשחק בבגדי אימון (טרנינגים) במזג אויר קר, בתנאי שהם בצבע ודגם אחיד לכל הקבוצה (*פרט לשחקני ה-"ליברו"*) וממוספרים בהתאם לחוק 4.3.3. 19.2 ,4.1.1

4.5 חפצים אסורים

4.5.1 אסור להשתמש/ללבוש/לענוד כל חפץ העלול לגרום לפציעה או יכול להעניק לשחקן יתרון מלאכותי. מותר להשתמש בתחבושות אך לא יאושר כל דבר שיכול להיות מסוכן.

4.5.2 שחקנים יכולים להרכיב משקפיים או עדשות מגע על אחריותם.

4.5.3 מותר לחבוש התקנים רפואיים כגון כריות הגנה או תמיכה באיברים.

בתחרויות WPV, עולמיות ורשמיות (לרבות אליפויות יבשתיות), על ההתקנים הללו להיות זהים בצבע של חלק המדים המתאים. מותר להשתמש גם בהתקנים בצבעים שחור, לבן או ניטראלי, כל עוד כל ההתקנים של כל השחקנים המשתמשים בהם הם בצבע זהה.

5 הנהלת הקבוצה

הן ראש הקבוצה והן המאמן אחראים להתנהגות ולמשמעת של חברי קבוצתם. 20

שחקני ה-"ליברו" יכולים לשמש כראש הקבוצה או כראש הקבוצה בפועל..

5.1 ראש הקבוצה

5.1.1 לפני המשחק, ראש הקבוצה חותם על גיליון השיפוט (רשימת המשתתפים בגליון האלקטרוני) ומייצג את קבוצתו בהגרלה. 25.2.1.1 ,7.1

5.1.2	**בזמן המשחק** ובהיותו על המגרש, ראש הקבוצה משמש כראש הקבוצה בפועל. כאשר ראש הקבוצה איננו על המגרש, על המאמן או על ראש הקבוצה למנות שחקן אחר על המגרש לשמש כראש הקבוצה בפועל. ראש הקבוצה בפועל ימשיך לשאת באחריותו עד אשר הוא בעצמו יוחלף, או ראש הקבוצה יחזור למגרש, או המערכה תסתיים.	15.2.1
	כאשר הכדור "מחוץ למשחק", רק ראש הקבוצה בפועל רשאי לפנות אל השופטים:	8.2
5.1.2.1	לבקש הבהרה בקשר ליישום או פירוש של החוקים וגם להפנות את בקשותיהם או שאלותיהם של חבריו לקבוצה. אם ההסבר של השופט הראשי אינו מניח את דעתו, הוא יכול להחליט לערער על החלטה כזאת ובמקרה זה עליו להודיע מיד לשופט הראשי כי הוא שומר לעצמו את הזכות לרשום ערעור רשמי בגיליון השיפוט בסיום המשחק;	23.2.4
5.1.2.2	לבקש רשות:	
	א) להחליף את כל הציוד או חלקו,	4.3, 4.4.2
	ב) לבדוק את מיקומם של שחקני הקבוצות,	7.4, 7.6
	ג) לבדוק את הרצפה, את הרשת, את הכדור וכד';	1.2, 2, 3
5.1.2.3	בהיעדרו של המאמן, לבקש פסקי זמן והחלפות שחקן.	15.3.1, 15.4.1, 15.5.2
5.1.3	**בסיום המשחק**, ראש הקבוצה:	6.3
5.1.3.1	מודה לשופטים וחותם על גיליון השיפוט לאשר את תוצאת המשחק;	25.2.3.3
5.1.3.2	אם בזמן המתאים הודיע לשופט הראשי, הוא יכול לאשר ולרשום בגיליון השיפוט ערעור רשמי בהקשר ליישום או פירוש של החוקה ע"י השופט.	5.1.2.1, 25.2.3.2
5.2	**המאמן**	
5.2.1	לאורך המשחק כולו, המאמן מנהל את משחק קבוצתו ממקומו מחוץ למגרש. הוא בוחר את המערך הפותח ואת המחליפים וכן מבקש פסקי זמן. בתפקידיו אלה, איש הקשר שלו הינו השופט העוזר.	1.1, 7.3.2, 15.4.1, 15.5.2
5.2.2	**לפני המשחק**, המאמן רושם או בודק את שמות שחקניו ואת מספריהם ברשימת השחקנים של גיליון השיפוט (רשימת המשתתפים בגליון האלקטרוני) ואז חותם עליו.	4.1, 19.1.3, 25.2.1.1
5.2.3	**בזמן המשחק**, המאמן:	
5.2.3.1	לפני כל מערכה, מוסר לשופט העוזר או לרשם את טפסי המערך של קבוצתו כשהם ממולאים כהלכה וחתומים על ידו;	7.3.2, 7.4, 7.6
5.2.3.2	יושב על ספסל קבוצתו במקום הקרוב ביותר אל הרשם, אך יכול לעזוב את הספסל;	4.2
5.2.3.3	מבקש פסקי זמן והחלפות שחקן;	15.4, 15.5
5.2.3.4	רשאי, כמו גם יתר חברי הקבוצה, לתת הנחיות לשחקנים שעל המגרש. המאמן רשאי לתת הוראות אלה כשהוא עומד או מתהלך בשוליים שלפני ספסל קבוצתו מההמשך של קו ההתקפה ועד לתחום החימום, במידה וזה ממוקם בפינה של אזור בקרת התחרות, מבלי להפריע או לעכב את המשחק. במידה ותחום החימום ממוקם מאחורי ספסל הקבוצה, המאמן רשאי להתהלך מההמשך של קו ההתקפה ועד לקצה החלקה של קבוצתו, וזאת ללא הפרעה לשדה הראייה של שופטי הקו.	1.3.4, 1.4.5, צ.1א', צ.1ב', צ.2
5.3	**עוזר מאמן**	
5.3.1	עוזר המאמן יושב על ספסל הקבוצה, אך אינו רשאי להתערב במשחק.	
5.3.2	אם המאמן נאלץ לעזוב את קבוצתו מכל סיבה שהיא כולל ענישה, מלבד כניסתו למגרש כשחקן, רשאי עוזר מאמן לבצע את תפקידיו של המאמן למשך זמן היעדרו של המאמן, לאחר הודעה מתאימה ראש הקבוצה בפועל לשופט.	5.1.2.3, 5.2

פרק ג' - **שיטת המשחק**

ראה חוקים

6 לזכות בנקודה, במערכה ובמשחק

6.1 לזכות בנקודה

6.1.1 נקודה

קבוצה זוכה בנקודה:

6.1.1.1 כאשר היא מצליחה לגרום לכדור לגעת בחלקת היריב; 8.3, 10.1.1

6.1.1.2 כאשר הקבוצה היריבה מבצעת עבירה; 6.1.2

6.1.1.3 כאשר הקבוצה היריבה ננזפת. 16.2.3, 21.3.1

6.1.2 עבירה

קבוצה מבצעת עבירה כאשר היא מבצעת פעולה המנוגדת לחוקה (או אינה מקיימת את החוקה בכל דרך שהיא). השופטים שוקלים את העבירות וקובעים את התוצאות בהתאם לחוקה:

6.1.2.1 אם מתבצעות שתי עבירות או יותר בזו אחר זו, רק העבירה הראשונה נחשבת.

6.1.2.2 אם שחקנים יריבים מבצעים בו זמנית שתי עבירות או יותר, הדבר נחשב ל-"עבירה דו צדדית" ויש לחזור על מהלך המשחק. 6.1.2, צ11.(23)

6.1.3 מהלך משחק ומהלך משחק שהושלם 8.1, 8.2, 12.2.2.1, 12.4.4, 15.2.3, 15.11.1.3, 19.3.2.1, 19.3.2.9, 21.3.1

מהלך משחק הינו רצף של פעולות משחק מרגע החבטה בכדור הפתיחה ע"י השחקן הפותח ועד שהכדור מחוץ למשחק. **מהלך משחק שהושלם** הינו רצף של פעולות משחק המסתיים בהענקת נקודה.

זה כולל:

- הטלת עונש
- איבוד הפתיחה עקב פתיחה מעבר לזמן מוקצב

6.1.3.1 אם הקבוצה הפותחת זוכה במהלך משחק, היא זוכה בנקודה וממשיכה לפתוח;

6.1.3.2 אם הקבוצה המקבלת את הפתיחה זוכה במהלך משחק, היא זוכה בנקודה וחייבת לבצע את הפתיחה הבאה.

6.2 לזכות במערכה צ11.(9)

קבוצה המשיגה ראשונה 25 נקודות עם יתרון של 2 נקודות לפחות, זוכה במערכה (למעט המערכה המכרעת – החמישית). במקרה של שוויון 24:24, ממשיכים לשחק עד להשגת יתרון של 2 נקודות (24:26, 25:27, ...). 6.3.2

6.3 לנצח במשחק צ11.(9)

6.3.1 הקבוצה הזוכה בשלוש מערכות מנצחת במשחק. 6.2

6.3.2 במקרה של שוויון 2:2 במערכות, משחקים את המערכה המכרעת (החמישית) עד להשגת 15 נקודות עם יתרון של 2 נקודות לפחות. 7.1

6.4 אי הופעה, קבוצה בלתי שלמה

6.4.1 לקבוצה המסרבת לשחק לאחר שנקראה לעשות כן, נרשמת אי הופעה והפסד טכני בשיעור 3:0 עם תוצאה של 25:0 בכל מערכה. 6.2, 6.3

6.4.2 לקבוצה אשר ללא סיבה מוצדקת אינה מופיעה למשחק בזמן, נרשמת אי הופעה עם אותה תוצאה כמו בחוק 6.4.1.

6.4.3	קבוצה המוכרזת כ-"בלתי שלמה" למערכה או למשחק, מפסידה את המערכה או את המשחק בהתאמה. לקבוצה היריבה מוענקות הנקודות הדרושות לה לזכות במערכה או הנקודות והמערכות הדרושות לה לנצח במשחק בהתאמה. לקבוצה הבלתי שלמה נשמרות הנקודות והמערכות בהן זכתה.	7.3.1 ,6.3 ,6.2

7 מבנה המשחק

7.1 ההגרלה

	לפני המשחק, השופט הראשי עורך הגרלה לשם קביעת הפתיחה הראשונה והחלקות במערכה הראשונה.	12.1.1
	אם יש צורך במערכה מכרעת, תיערך הגרלה חדשה.	6.3.2
7.1.1	ההגרלה נערכת בנוכחות שני ראשי הקבוצות.	5.1
7.1.2	הזוכה בהגרלה בוחר:	
7.1.2.1	את הזכות לפתוח או לקבל את חבטת הפתיחה,	12.1.1
	או	
7.1.2.2	את אחת החלקות.	
	המפסיד בהגרלה מקבל את האפשרות הנותרת.	

7.2 החימום הרשמי

7.2.1	לפני המשחק, אם עמד לרשות הקבוצות מגרש לשימושם הבלעדי, הן זכאיות לחימום של 6 דקות ביחד ליד הרשת; אם לא עמד לרשותן מגרש, הן יוכלו לקבל 10 דקות. **בתחרויות WPV, עולמיות ורשמיות (לרבות אליפויות יבשתיות), הקבוצות יהיו זכאיות ל-10 דקות חימום משותף ליד הרשת.**	
7.2.2	אם אחד מראשי הקבוצות מבקש לערוך חימום נפרד (קבוצה אחת לאחר האחרת) ליד הרשת, הקבוצות יוכלו לעשות זאת במשך 3 דקות או 5 דקות כל אחת.	7.2.1
7.2.3	אם אחד מראשי הקבוצות מבקש לקיים חימום רשמי נפרד, הקבוצה בעלת הפתיחה ראשונה תהיה הראשונה להתחמם ליד הרשת.	7.2.2 ,7.1.2.1

7.3 המערך הפותח של קבוצה

7.3.1	בכל עת, לכל קבוצה צריכים להיות שישה שחקנים במשחק. ששת השחקנים שעל המגרש יכולים לכלול שחקן אחד בעל "נכות מינימלית" (VS2). אם שחקן "ליברו" נמצא על המגרש, על ששת השחקנים עדיים למלא את התנאי הנ"ל.	6.4.3
	המערך הפותח של הקבוצה מצביע על סדר הפותחים של השחקנים על המגרש. סדר זה חייב להישמר לכל אורך המערכה.	7.6
7.3.2	לפני תחילתה של כל מערכה, על המאמן למסור את המערך הפותח של קבוצתו על גבי טופס המערך או באמצעות מכשיר אלקטרוני אם מכשיר כזה בשימוש. את הטופס יש למסור לידי השופט העוזר או לידי הרשם, כאשר הוא ממולא כהלכה וחתום – או נשלח ישירות למחשב הרשם האלקטרוני.	25.2.1.2 ,24.3.1 ,5.2.3.1
7.3.3	השחקנים שאינם נכללים במערך הפותח למערכה מסוימת מהווים את המחליפים לאותה המערכה (מלבד שחקני ה-"ליברו").	15.5 ,7.3.2
7.3.4	מהרגע שטופס המערך נמסר לידי השופט העוזר או הרשם, אין לאשר עוד שינויים במערך ללא ביצוע החלפה רגילה.	צ.11(5) ,15.5 ,15.3.2
7.3.5	אי התאמות בין הרשום בטופס המערך לבין מיקום השחקנים במגרש יטופלו כדלקמן:	24.3.1
7.3.5.1	כאשר אי התאמה כזאת מתגלה לפני תחילת המערכה, יש לתקן את סדר העמידה של השחקנים על המגרש בהתאם לטופס המערך – הדבר ייעשה ללא עונש;	7.3.2

7.3.5.2	כאשר לפני תחילת המערכה, מתגלה במגרש שחקן שאינו רשום בטופס המערך, יש להחליף שחקן זה כדי להתאים את המצב לטופס המערך – הדבר ייעשה ללא עונש;	7.3.2
7.3.5.3	יחד עם זאת, אם ברצון המאמן להשאיר במגרש שחקן לא רשום כזה, עליו לבקש, באמצעות סימון הידיים המתאים החלפת שחקן רגילה אשר תרשם בגיליון השיפוט. אם אי התאמה כזאת מתגלה מאוחר יותר, על הקבוצה השוגה לחזור לסדר העמידה הנכון. הנקודות של הקבוצה היריבה נשארות בעינן ובנוסף לכך היא זוכה בנקודה ובפתיחה הבאה. כל הנקודות שהושגו ע"י הקבוצה השוגה מרגע השגיאה ועד לגילויה מבוטלות.	15.2.2, צ.11(5)
7.3.5.4	אם וכאשר השחקן שלא רשום בגליון השיפוט יימצא על המגרש, הנקודות של הקבוצה היריבה נשארות בעינן ובנוסף לכך היא זוכה בנקודה ובפתיחה הבאה. הקבוצה השוגה תפסיד את כל הנקודות ו/או המערכות (0:25, אם יידרש) מרגע הכניסה של השחקן הלא רשום למגרש, תצטרך למסור "טופס מערך פותח" מתוקן ולהכניס למגרש שחקן רשום לעמדה של השחקן הלא רשום.	7.3.2 ,6.1.2
7.4	**מיקום**	צ.4
	ברגע שהכדור נחבט ע"י השחקן הפותח, כל קבוצה צריכה להתמקם בתוך חלקתה בהתאם לסדר הפותחים (למעט השחקן הפותח).	12.4 ,8.1 ,7.6.1
7.4.1	עמדות השחקנים ממוספרות כדלקמן:	
7.4.1.1	שלושת השחקנים ליד הרשת הם השחקנים הקדמיים והם תופסים את העמדות IV (קדימה משמאל), III (קדימה באמצע) ו- II (קדימה מימין);	
7.4.1.2	שלושת השחקנים האחרים הם השחקנים האחוריים והם תופסים את העמדות V (אחורה משמאל), VI (אחורה באמצע) ו- I (אחורה מימין).	
7.4.2	מיקום יחסי בין שחקנים:	
7.4.2.1	כל שחקן אחורי חייב להתמקם רחוק יותר מקו האמצע מאשר בן זוגו הקדמי;	
7.4.2.2	השחקנים הקדמיים והשחקנים האחוריים, בהתאמה, חייבים להתמקם רוחבית על פי הסדר הנקבע בחוק 7.4.1.	
7.4.3	מיקומם של השחקנים נקבע ונבדק בהתאם למצב האחוריים שלהם הנמצאות במגע עם הקרקע כדלקמן:	צ.4
7.4.3.1	לכל שחקן קו קדמיי חייב להיות לפחות חלק מהאחוריים שלו קרוב יותר לקו האמצע מאשר האחוריים של בן זוגו האחורי;	1.3.3
7.4.3.2	לכל שחקן ימני (שמאלי) חייב להיות לפחות חלק מהאחוריים שלו קרוב יותר לקו האורך הימני (השמאלי) מאשר האחוריים של השחקן האמצעי בשורתו.	1.3.2
7.4.4	לאחר ביצוע חבטת הפתיחה, השחקנים רשאים לנוע ולתפוס מקום כלשהו בתוך חלקתם או בשוליים.	
7.5	**עבירת מיקום**	צ.4, צ.11(13)
7.5.1	קבוצה מבצעת עבירת מיקום אם שחקן כלשהו לא נמצא בעמדתו הנכונה ברגע שהשחקן הפותח חובט בכדור. במקרה הימצאותו של שחקן במגרש בעקבות החלפת שחקן בלתי חוקית והמשחק מתחדש, זה נחשב כעבירת מיקום עם תוצאות של החלפה בלתי חוקית.	15.9 ,7.4 ,7.3
7.5.2	אם השחקן הפותח מבצע עבירה בפתיחה ברגע החבטה בכדור, העבירה של הפותח נחשבת לפני עבירת מיקום.	12.7.1 ,12.4
7.5.3	אם, לאחר החבטה בכדור, הפתיחה הופכת לשגויה, תהיה זאת עבירת המיקום שתחשב.	12.7.2
7.5.4	עבירת מיקום מביאה לתוצאות הבאות:	
7.5.4.1	הקבוצה מוענשת ע"י נקודה ופתיחה ליריב;	6.1.3

7.5.4.2	יש לתקן את מיקום השחקנים.	7.3, 7.4
7.6	**רוטציה**	
7.6.1	סדר הרוטציה נקבע ע"י המערך הפותח של הקבוצה ונבדק באמצעות סדר הפותחים ומיקום השחקנים לאורך כל המערכה.	7.3.1, 7.4.1, 12.2
7.6.2	כאשר הקבוצה שקיבלה את חבטת הפתיחה זוכה בזכות הפתיחה, שחקניה מבצעים רוטציה בעמדה אחת בכיוון השעון: השחקן בעמדה II עובר לעמדה I לבצע את חבטת הפתיחה, השחקן בעמדה I עובר לעמדה VI וכו'.	12.2.2.2
7.7	**עבירת רוטציה**	צ.11(13)
7.7.1	עבירה של רוטציה מתרחשת כאשר **הפתיחה** אינה מתבצעת לפי סדר הפותחים. הדבר מביא לתוצאות לפי הסדר הבא:	7.6.1, 12
7.7.1.1	הרשם עוצר את המשחק באמצעות זמזם; הקבוצה מוענשת ע"י נקודה ופתיחה ליריב; כאשר מזהים עבירת רוטציה רק אחרי השלמת מהלך המשחק אשר החל עם עבירת רוטציה, רק נקודה אחת מוענקת ליריב, ללא קשר לתוצאת מהלך המשחק.	6.1.3
7.7.1.2	יש לתקן את סדר הפותחים של השחקנים.	7.6.1
7.7.2	בנוסף לכך, על הרשם לאתר את הרגע המדויק שבו בוצעה העבירה ולבטל את כל הנקודות שהושגו ע"י הקבוצה השוגה מאז ביצוע העבירה. הנקודות של הקבוצה היריבה נשארות בעינן. אם אין אפשרות לקבוע רגע זה, לא מתבטלות כל נקודות והעונש היחיד הוא נקודה ופתיחה ליריב.	25.2.2.2 6.1.3

פרק ד' - **פעולות משחק**

ראה חוקים

8 מצבי משחק

8.1 כדור במשחק

הכדור נחשב "במשחק" מרגע חבטת הפתיחה המאושרת ע"י השופט הראשי. 12, 12.3

8.2 כדור מחוץ למשחק

הכדור נחשב "מחוץ למשחק" מרגע ביצוע עבירה הנשרקת ע"י אחד השופטים; בהיעדר עבירה, מרגע השריקה.

8.3 כדור "פנים" צ.11(14), צ.12(1)

הכדור הוא "פנים" אם ברגע נגיעתו ברצפה חלק כלשהוא של הכדור נוגע ברצפת המגרש כולל קווי התיחום. 1.1, 1.3.2

8.4 כדור "חוץ"

הכדור הוא "חוץ" כאשר:

8.4.1 כל החלקים של הכדור הנוגעים ברצפה נמצאים כולם מחוץ לקווי התיחום; 1.3.2, צ.11(15), צ.12(2)

8.4.2 הוא נוגע בחפץ זר, בתקרה או באדם שמחוץ למשחק; צ.11(15), צ.12(4)

8.4.3 הוא נוגע באנטנות, כבלים, עמודים או ברשת עצמה מחוץ לסרטים הצדדיים; 2.3, צ.3, צ.5א', צ.11(15), צ.12(4)

8.4.4 הוא עובר כליל את המישור האנכי של הרשת, חלקית או לחלוטין מחוץ לתחום המעבר, פרט למקרה של חוק 10.1.2; 2.3, צ.5א', צ.5ב', צ.11(15), צ.12(4)

8.4.5 הוא עובר כליל את המישור האנכי של הרשת מתחת לרשת. 23.3.2.3-ו, צ.5א', צ.11(22)

9 המשחק בכדור

כל קבוצה חייבת לשחק בתוך השטח וחלל המשחק שלה (פרט לחוק 10.1.2). יחד עם זאת, אפשר להציל (להחזיר) כדור גם מעבר לשוליים של קבוצתו.

9.1 נגיעות של קבוצה בכדור

נגיעה היא כל מגע של שחקן שבמשחק עם הכדור. 14.4.1

כל קבוצה זכאית לשלוש נגיעות בכדור לכל היותר (בנוסף לחסימה) על מנת להחזיר את הכדור. אם נעשה שימוש ביותר נגיעות, מתרחשת עבירה של "ארבע נגיעות".

9.1.1 נגיעות עוקבות

שחקן אינו רשאי לגעת בכדור פעמיים ברציפות (*למעט חוקים 9.2.3, 14.2 ו- 14.4.2*). 9.2.3, 14.2, 14.4.2

9.1.2 נגיעות בו-זמניות

שניים או שלושה שחקנים יכולים לגעת בכדור בו זמנית.

9.1.2.1 כאשר שני (שלושה) שחקני קבוצה נוגעים בכדור בו זמנית, הדבר נחשב לשתי (שלוש) נגיעות (למעט בחסימה). אם הם ניגשים לכדור אך רק אחד מהם נוגע בו, סופרים נגיעה אחת בלבד. התנגשות בין שחקנים אינה מהווה עבירה.

9.1.2.2 כאשר שני יריבים נוגעים בכדור בו זמנית מעל לרשת והכדור נשאר במשחק, הקבוצה שבצידה נשאר הכדור זכאית לשלוש נגיעות נוספות. אם כדור כזה יוצא ל"חוץ", זוהי עבירה של הקבוצה מהצד הנגדי.

9.1.2.3	אם כתוצאה מנגיעות בו זמנית בין שני יריבים מתקבל "כדור מוחזק", זוהי "עבירה דו צדדית" ויש לשחק את המלך מחדש. יחד עם זאת, יש לאפשר כדור מוחזק קצר כאשר הנגיעה הממושכת לא עוצרת את המשכיות המשחק.	9.2.2 ,6.1.2.2 צ11(23) 9.1.2.2
9.1.3	נגיעה בתמיכה	
	בגבולות של שדה המשחק, שחקן אינו רשאי להסתייע בחבר לקבוצה או בכל מבנה/חפץ על מנת לגעת בכדור.	1
	יחד עם זאת, חבר לקבוצה רשאי לעצור או להחזיק שחקן העומד לבצע עבירה (לגעת ברשת או לחצות את קו האמצע, וכד').	11.4.4 ,1.3.3
9.2	**מאפייני הנגיעה**	
9.2.1	הכדור יכול לגעת בכל חלק של גוף השחקן.	
9.2.2	אסור להחזיק ו/או להשליך את הכדור. הוא יכול להינתז לכל כיוון.	9.3.3
9.2.3	הכדור יכול לגעת בחלקים שונים של הגוף בתנאי שהנגיעות מתרחשות בו זמנית.	
	יוצאים מן הכלל:	
9.2.3.1	בחסימה, יכולות להתבצע מספר נגיעות רצופות ע"י שחקן אחד או יותר, בתנאי שהנגיעות מתרחשות תוך כדי פעולה אחת;	14.2 ,14.1.1
9.2.3.2	בנגיעה הראשונה של קבוצה, הכדור יכול לגעת בחלקים שונים של הגוף נגיעות עוקבות, בתנאי שהנגיעות מתרחשות תוך כדי פעולה אחת.	14.4.1 ,9.1
9.3	**עבירות הקשורות למשחק בכדור**	
9.3.1	ארבע נגיעות: קבוצה נוגעת בכדור ארבע פעמים לפני החזרתו לחלקת היריב.	9.1, צ11(18)
9.3.2	נגיעה בתמיכה: שחקן מסתייע בחבר קבוצתו או בכל מבנה/חפץ בגבולות של שדה המשחק על מנת לגעת בכדור.	9.1.3
9.3.3	כדור מוחזק: הכדור מוחזק ו/או מושלך; הוא אינו ניתז לאחר הנגיעה.	9.2.2, צ11(16)
9.3.4	נגיעה כפולה: שחקן נוגע בכדור פעמיים ברציפות או הכדור נוגע בחלקים שונים של גופו בזה אחר זה.	9.2.3, צ11(17)
9.3.5	התרוממות (LIFTING): חלק של גוף השחקן בין האחוריים שלו לבין כתפיו לא במגע עם הרצפה בעת פעולת משחק (למעט חוק 9.4.1).	9.4.1, 9.4.2, 14.1.4 ,14.6.3 צ11(26)
9.4	**המגע עם המגרש**	
9.4.1	בכל עת של פעולות משחק, לשחקנים חייב להיות מגע עם המגש לחלק מגופם שבין האחוריים והכתפיים. "התרוממות" (Lifting) מותרת בכל חלקי המגרש כאשר משחקים בכדור תוך כדי פעולת הגנה (המבך הנגיעה הראשונה, השניה או השלישית בכדור) בתנאי שהנגיעה בו מתרחשת כאשר הכדור איינו כולו מעל לשפה העליונה של הרשת.	
9.4.2	אסור לקום, להרים את הגוף מהרצפה או לבצע צעדים.	
10	**כדור ליד הרשת**	
10.1	**כדור העובר את הרשת**	
10.1.1	כדור הנשלח אל עבר חלקת היריב צריך לעבור מעל לרשת דרך תחום המעבר. תחום המעבר הינו החלק של המישור האנכי של הרשת המוגבל כדלקמן:	2.4, 10.2, צ5.א'
10.1.1.1	מלמטה, ע"י השפה העליונה של הרשת;	2.2
10.1.1.2	בצדדים, ע"י האנטנות והמשכיהן הדמיוניים;	2.4
10.1.1.3	מלמעלה, ע"י התקרה.	

10.1.2	ניתן להחזיר כדור שעבר את המישור האנכי של הרשת אל השוליים של חלקת היריב לחלוטין או חלקית דרך התחום החיצוני, במסגרת הנגיעות המותרות לקבוצה בתנאי ש:	9.1, צ.5ב'
10.1.2.1	השחקן אינו נוגע בחלקת היריב;	**Error! Reference source not found.**
10.1.2.2	כאשר הכדור מוחזר, הוא חוצה שוב את המישור האנכי של הרשת לחלוטין או חלקית דרך התחום החיצוני באותו צד של החלקה. הקבוצה היריבה אינה רשאית להפריע לפעולה כזאת.	11.4.4, צ.5ב'
10.1.3	כדור המועף לכיוון חלקת היריב דרך התחום התחתון ייחשב "כדור במשחק" עד לרגע בו הוא חוצה במלואו את המישור האנכי של הרשת.	23.3.2.3-ו, צ.5א', צ.11(22)
10.2	**כדור הנוגע ברשת**	
	כדור העובר את הרשת יכול לגעת בה.	10.1.1
10.3	**כדור לתוך הרשת**	
10.3.1	מותר להמשיך ולשחק בכדור המועף לתוך הרשת בגבולות שלוש הנגיעות המותרות לקבוצה.	9.1
10.3.2	אם כדור קורע לולאות של הרשת או מפיל אותה, יש לבטל את מהלך המשחק ולחזור עליו.	
11	**שחקן ליד הרשת**	
11.1	**משחק מעבר לרשת**	
11.1.1	תוך כדי חסימה, חוסם רשאי לגעת בכדור מעבר לרשת, בתנאי שהוא אינו מפריע למשחקו של היריב לפני או תוך כדי פעולת ההתקפה של היריב.	14.1, 14.3
11.1.2	לאחר פעולת ההתקפה, שחקן רשאי להעביר את ידו מעבר לרשת, בתנאי שהנגיעה שלו בכדור נעשתה בתוך חלל המשחק של קבוצתו.	
11.2	**חדירה מתחת לרשת**	
11.2.1	חדירה לחלל המשחק של הקבוצה היריבה מתחת לרשת מותרת, בתנאי שהיא אינה מפריעה למשחקו של היריב.	
11.2.2	מותר לגעת בחלקת היריב מעבר לקו האמצע עם כל חלק של הגוף בתנאי שהדבר אינו מפריע למשחקו של היריב;	1.3.3, 11.2.2צ(22)11
11.2.3	שחקן יכול לחדור לחלקת היריב לאחר שהכדור נמצא מחוץ למשחק.	8.2
11.2.4	שחקנים יכולים לחדור לשוליים של חלקת היריב, בתנאי שהם אינם מפריעים למשחקו של היריב.	
11.3	**נגיעה ברשת**	
11.3.1	נגיעה של שחקן ברשת אינה מהווה עבירה. אלא אם היא מפריעה למהלכו של המשחק.	11.4.4, 23.3.2.3-ג, 24.3.2.3, צ.3
11.3.2	שחקנים יכולים לגעת בעמודים, בחבלים או בכל חפץ אחר שמחוץ לאנטנה, כולל הרשת עצמה, בתנאי שהדבר אינו מפריע למהלכו של המשחק (פרט לחוק 9.1.3).	צ.3
11.3.3	כאשר הכדור מועף לתוך הרשת וגורם לה לגעת בשחקן יריב, הדבר אינו מהווה עבירה.	
11.4	**עבירות של שחקן ליד הרשת**	
11.4.1	שחקן נוגע בכדור או ביריב בתוך חלל היריב, לפני או תוך כדי פעולת ההתקפה של היריב.	11.1.1, צ.11(20)
11.4.2	שחקן מפריע למשחקו של היריב, תוך כדי חדירה לחלל היריב מתחת לרשת.	11.2.1
11.4.3	שחקן חודרת לחלקת היריב ובכך מפריע למשחקו של היריב.	11.3.1, צ.11(22)

11.4.4 שחקן מפריע למשחקו של היריב ע"י (בין היתר):

- נגיעה בפס העליון של הרשת בין האנטנות או באנטנה עצמה תוך כדי משחקו בכדור או בנסיונו לשחק בכדור, 11.3.1
- שימוש ברשת בין האנטנות כמשענת או אביזר מייצב, צ11.(19)
- יצירת יתרון לא הוגן על היריב ע"י נגיעה ברשת,
- פעולות המונעות מהיריב ניסיון חוקי לשחק בכדור,
- תפיסה/אחיזה של הרשת

כל שחקן הנמצא בקרבת הכדור כשמשחקים בו, ואשר בעצמו מנסה לשחק בו, נחשב כמשחק בכדור גם אם בפועל לא התרחשה הנגיעה בכדור.

יחד עם זאת, נגיעה ברשת מחוץ לאנטנות אינה נחשבת לעבירה (פרט לחוק 9.1.3)

12 הפתיחה

הפתיחה היא הפעולה של הכנסת הכדור למשחק ע"י השחקן הימני האחורי, הנמצא בתחום הפתיחה. 12.4.1 ,8.1 ,1.4.2

12.1 הפתיחה הראשונה במערכה

12.1.1 הפתיחה הראשונה במערכה הראשונה וכן זו שבמערכה החמישית המכרעת מתבצעת ע"י הקבוצה שנקבעה לכך בהגרלה. 7.1 ,6.3.2

12.1.2 יתר המערכות יתחילו ע"י פתיחה של הקבוצה שלא פתחה ראשונה במערכה הקודמת. 11.2.1

12.2 סדר הפותחים

12.2.1 השחקנים חייבים לשמור על סדר הפותחים כפי שנרשם בטופס המערך. 7.3.2 ,7.3.1

12.2.2 לאחר הפתיחה הראשונה בכל מערכה, ייקבע השחקן הבא שיפתח כדלקמן: 12.1

12.2.2.1 כאשר הקבוצה הפותחת זוכה במהלך, השחקן שפתח קודם (או מחליפו) פותח שוב; 15.5 ,6.1.3

12.2.2.2 כאשר הקבוצה המקבלת את הפתיחה זוכה במהלך, היא זוכה בזכות הפתיחה ומבצעת רוטציה לפני הפתיחה בפועל. השחקן העובר מעמדה ימנית קדמית לעמדה ימנית אחורית יבצע את הפתיחה. 7.6.2 ,6.1.3

12.3 האישור לפתיחה

השופט הראשי מאשר לבצע את הפתיחה לאחר שנוכח שהקבוצות מוכנות למשחק וכי הכדור נמצא ברשותו של השחקן הפותח. 12, צ11.(1)

12.4 ביצוע הפתיחה צ11.(10)

12.4.1 יש לחבוט בכדור ביד אחת או בחלק כלשהו של הזרוע לאחר שהכדור נזרק או נשמט מהיד (ידיים).

12.4.2 מותר לזרוק או להשמיט את הכדור מהיד (ידיים) רק פעם אחת. הקפצת כדור או העברתו מיד ליד מותרת.

12.4.3 אסור שהאחוריים של הפותח יגעו בחלקה (כולל בקו הרוחב) או ברצפה מחוץ לתחום הפתיחה בעת החבטה בכדור. רגליו לרבות כפות הרגליים או הידיים של הפותח יכולים לגעת בחלקה או מחוץ לתחום הפתיחה. 27.2.1.4 ,1.4.2, צ11.(22), צ12.(4)

12.4.4 הפותח חייב לחבוט בכדור תוך 8 שניות משריקת השופט הראשי לפתיחה. 12.3, צ11.(11)

12.4.5 פתיחה המבוצעת לפני שריקת השופט מבוטלת ויש לחזור עליה. 12.3

12.5 מסך צ6., צ11.(12)

12.5.1 לשחקני הקבוצה הפותחת אסור למנוע מיריביהם, ע"י מסך של יחיד או מסך קבוצתי, לראות את חבטת הפתיחה ואת מסלול מעופו של הכדור. 12.5.2

12.5.2	שחקן אחד או מספר שחקנים של הקבוצה הפותחת מבצעים מסך אם הם מנענעים את זרועותיהם או נעים לצדדים כאשר מתבצעת הפתיחה או אם הם יושבים מקובצים ועקב כך מסתירים גם את הפתיחה וגם את מסלול מעופו של הכדור עד אשר הכדור מגיע למישור האנכי של הרשת.	12.4, צ.6
12.6	**עבירות המבוצעות בעת הפתיחה**	
12.6.1	עבירות פתיחה	
	העבירות הבאות גורמות להעברה של זכות הפתיחה, אפילו אם היריב לא נמצא במיקום הנכון. הפותח:	12.2.2.2, 12.7.1
12.6.1.1	מפר את סדר הפותחים,	12.2
12.6.1.2	אינו מבצע את הפתיחה כהלכה.	12.4
12.6.1.3	מרים את האחוריים שלו מהרצפה	9.4.1
12.6.2	עבירות לאחר חבטת הפתיחה	
	לאחר שהכדור נחבט כהלכה, הפתיחה הופכת לעבירה (אלא אם אחד השחקנים עובר עבירת מיקום) אם הכדור:	12.4, 12.7.2
12.6.2.1	נוגע באחד משחקני הקבוצה הפותחת או אינו עובר את המישור האנכי של הרשת כולו דרך תחום המעבר;	8.4.4, 8.4.5, 10.1.1, צ.11(19)
12.6.2.2	יוצא ל-"חוץ";	8.4, צ.11(15)
12.6.2.3	עובר מעל מסך.	12.5, צ.11(12)
12.7	**עבירות פתיחה ועבירות מיקום**	
12.7.1	אם השחקן הפותח מבצע עבירה בעת הפתיחה (ביצוע לקוי, סדר פותחים שגוי, וכד') והיריב מבצע עבירת מיקום, העבירה של הפותח היא המוענשת.	7.5.1, 7.5.2, 12.6.1
12.7.2	לעומת זאת, אם הפתיחה בוצעה כהלכה, אך לאחר החבטה בכדור היא הופכת להיות שגויה (הכדור יוצא לחוץ, עובר מעל מסך, וכד'), עבירת המיקום התרחשה קודם והיא תהיה זאת המוענשת.	7.5.3, 12.6.2
13	**פעולת התקפה**	
13.1	**מאפיינים של פעולת התקפה**	12, 14.1.1
13.1.1	כל הפעולות שמטרתן להעביר את הכדור לכיוון היריב, מלבד הפתיחה והחסימה, נחשבות לפעולות התקפה.	
13.1.2	במהלך פעולת התקפה מותר "לשים חור", בתנאי שהנגיעה בכדור נעשית בצורה נקייה והוא אינו מוחזק או מושלך.	9.2.2
13.1.3	פעולת התקפה מושלמת כאשר הכדור עובר כליל את המישור האנכי של הרשת או כאשר שחקן יריב נוגע בו.	
13.1.4	פעולת התקפה כנגד הפתיחה של היריב מותרת.	13.2
13.2	**מגבלות לגבי פעולת התקפה**	
13.2.1	שחקן קדמי יכול להשלים פעולת התקפה מכל גובה, בתנאי שהנגיעה שלו בכדור בוצעה בחלל קבוצתו (למעט חוק 13.3.6).	7.4.1.1
13.2.2	שחקן אחורי יכול להשלים פעולת התקפה מכל גובה מאחורי התחום הקדמי אם:	1.4.1, 7.4.1.2, 19.3.1.2, צ.8
13.2.2.1	בעת החבטה בכדור, האחוריים של השחקן לא נגעו בקו ההתקפה ולא חצו אותו;	1.3.4
13.2.2.2	לאחר החבטה בכדור, הוא יכול להזיז את האחוריים שלו לתוך התחום הקדמי.	1.4.1
13.2.3	לשחקן אחורי מותר גם להשלים פעולת התקפה מתוך התחום הקדמי, אם בעת הנגיעה בו, חלק מהכדור נמצא מתחת לשפה העליונה של הרשת.	1.4.1, 7.4.1.2, צ.8
13.3	**עבירות הקשורות לפעולת התקפה**	
13.3.1	שחקן חובט בכדור הנמצא בחלל היריב.	13.2.1, צ.11(20)

13.3.2 שחקן חובט בכדור היוצא ל-"חוץ". 8.4, צ.11(15)

13.3.3 שחקן אחורי משלים פעולת התקפה מהתחום הקדמי, כאשר בעת הנגיעה בו, הכדור נמצא כולו מעל לשפה העליונה של הרשת. 1.4.1, 7.4.1.2, 13.2.3, צ.11(21)

13.3.4 שחקן מרים את האחוריים שלו מן הרצפה ברגע שהוא חובט בכדור. 1.4.1, 9.4.1, צ.11(26)

13.3.5 שחקן "ליברו" משלים פעולת התקפה אם בעת הנגיעה בו, הכדור נמצא כולו מעל לשפה העליונה של הרשת. 19.3.1.2, 23.3.2.3-ד, צ.11(21)

13.3.6 שחקן משלים פעולת התקפה כאשר בעת הנגיעה בו, הכדור הנמצא כולו מעל לשפה העליונה של הרשת ומגיע אליו ממסירה עילית באצבעות של שחקן ה-"ליברו" הנמצא בתחום הקדמי שלו. 1.4.1, 19.3.1.4, 23.3.2.3-ה, צ.11(21)

14 חסימה

14.1 פעולת חסימה

14.1.1 החסימה היא הפעולה של שחקנים הנמצאים בקרבת הרשת ומטרתה ליירט את הכדור המגיע מכיוון היריב ע"י הושטת ידיים מעל לשפה העליונה של הרשת, ללא קשר לגובה הנגיעה בכדור. רק השחקנים הקדמיים רשאים להשלים חסימה, אך ברגע הנגיעה בכדור, חלק מגוף השחקן חייב להיות מעל לשפה העליונה של הרשת. 7.4.1.1

14.1.2 ניסיון חסימה

ניסיון חסימה הוא פעולה של חסימה מבלי לגעת בכדור.

14.1.3 חסימה שהושלמה צ.7

חסימה שהושלמה היא חסימה שבה הכדור נוגע באחד החוסמים.

14.1.4 חסימה קבוצתית 13.2.1

חסימה קבוצתית מתבצעת ע"י שניים או שלושה שחקנים הקרובים אחד לשני ומושלמת כאשר אחד מהם נוגע בכדור.

14.2 נגיעה בכדור בעת חסימה

חוסם אחד או יותר יכולים לבצע נגיעות עוקבות (מהירות ורציפות), בתנאי שנגיעות אלה מתרחשות תוך כדי פעולה אחת. 9.1.1, 9.2.3

14.3 חסימה בחלל היריב

בזמן חסימה, שחקן יכול להעביר את ידיו וזרועותיו מעבר לרשת בתנאי שפעולה זאת אינה מפריעה למשחקו של היריב. יחד עם זאת, אסור לגעת בכדור מעבר לרשת לפני שהיריב ביצע פעולת התקפה. 13.1.1

14.4 חסימה ונגיעות של קבוצה

14.4.1 נגיעה בחסימה אינה נחשבת במניין הנגיעות של הקבוצה. לכן, לאחר נגיעה בחסימה, לרשות הקבוצה שלוש נגיעות על מנת להחזיר את הכדור. 9.1, 14.4.2

14.4.2 הנגיעה הראשונה לאחר החסימה יכולה להתבצע ע"י כל שחקן, כולל השחקן שנגע בכדור בעת החסימה. 14.4.1

14.5 חסימה של הפתיחה

מותר לחסום חבטת פתיחה של היריב.

14.6 עבירות של חסימה

14.6.1 החוסם נוגע בכדור בחלל היריב לפני פעולת ההתקפה של היריב. 14.3

14.6.2 שחקן אחורי או שחקן "ליברו" משלים חסימה או משתתף בחסימה שהושלמה. 14.1, 19.3.1.3, צ.11(12)

14.6.3	החוסם מרים את האחוריים שלו מן הרצפה כאשר הוא משחק בכדור או משתתף בחסימה. הרמת האחוריים מן הרצפה בעת חסימה מבלי לגעת בכדור **אינה** מהווה עבירה.	14.5, 9.4.1 צ.11(26)
14.6.4	הכדור מועף מהחסימה ל-"חוץ".	8.4
14.6.5	חסימת הכדור בחלל היריב מחוץ לאנטנות.	
14.6.6	שחקן "ליברו" מבצע ניסיון חסימה אישית או קבוצתית.	14.1.1, 19.3.1.3

פרק ה' - **הפסקות, עיכובים והפסקות בין מערכות**

ראה חוקים

15 הפסקות

6.1.3, 8.1, 8.2, 15.4, 15.5, 24.2.6

הפסקה במשחק הינה משך הזמן בין מהלך משחק שהושלם לבין שריקת השופט הראשי לאישור הפתיחה הבאה.

הפסקות **המשחק הרגילות** הן רק "פסקי הזמן" ו-"החלפות השחקן".

15.1 מספר של הפסקות משחק רגילות

6.2, 15.4, 15.5

לכל קבוצה זכות לבקש שני פסקי זמן ושש החלפות שחקן לכל היותר בכל מערכה.

15.2 רציפות של הפסקות משחק

15.2.1 בקשה לפסק זמן אחד או שניים ובקשה אחת להחלפת שחקן מצד כל אחת מהקבוצות יכולות לבוא אחת אחרי השנייה ללא צורך בחידוש המשחק. 15.4, 15.5

15.2.2 לעומת זאת, קבוצה אינה רשאית להגיש **בקשות** רצופות לשם החלפת שחקן תוך כדי אותה הפסקה במשחק. מותר להחליף שניים או יותר שחקנים תוך כדי אותה בקשה. 15.5, 15.6.1

15.2.3 בין כל שתי בקשות להחלפת שחקן ע"י קבוצה מסויימת, חייב להתקיים לפחות מהלך משחק מושלם אחד. 6.1.3, 15.5

(יוצא מן הכלל: החלפה מאולצת עקב פציעה או השהייה/הרחקה (חוקים 15.5.2, 15.7, 15.8).

15.2.4 אסור לבקש כל הפסקת משחק רגילה נוספת אחרי בקשה שנדחתה ונענשה ע"י התראת עיכוב (כלומר, עד להשלמתו של מהלך המשחק הבא).

15.3 בקשה להפסקות משחק רגילות

15.3.1 את הבקשות להפסקות משחק רגילות רשאים להגיש המאמן, או בהיעדרו ראש הקבוצה בפועל, ורק הם. 5.1.2, 5.2, 5.3.2, 15

15.3.2 בקשה להחלפת שחקן שתוגש לפני תחילתה של מערכה מותרת והיא תרשם כהחלפה רגילה באותה המערכה. 7.3.4

15.4 פסקי זמן

15.4.1 על הבקשה לפסק זמן להיות מוגשת ע"י הצגה של סימן הידיים המתאים, כאשר הכדור מחוץ למשחק ולפני השריקה לפתיחה. כל פסקי הזמן המבוקשים נמשכים 30 שניות. 6.1.3, 8.2, 12.3, צ.11(4)

בתחרויות WPV, עולמיות ורשמיות (לרבות אליפויות יבשתיות), חובה להשתמש בזמזם ולאחריו בסימן הידיים על מנת לבקש פסק זמן. צ.11(4)

15.4.2 במשך כל פסקי הזמן השחקנים שבמשחק חייבים לגשת אל השוליים בקרבת הספסל של קבוצתם. צ.1א'

15.5 החלפת שחקן

15.5.1 החלפת שחקן היא הפעולה בה שחקן, פרט לשחקן ה-"ליברו" ולשחקן אותו ה-"ליברו" החליף, לאחר שנרשם ע"י הרשם, נכנס למגרש ותופס את עמדתו של שחקן אחר שחייב לעזוב את המגרש. 19.3.2.1, צ.11(5)

15.5.2 כאשר החלפת השחקן נכפית עקב פציעה של אחד השחקנים, הדבר יכול להיות מלווה ע"י סימן הידיים הרשמי ע"י המאמן (או ראש הקבוצה בפועל). 5.1.2.3, 5.2.3.3, 6.1.3, 8.2, 12.3, צ.11(5)

15.6 מגבלות בקשר להחלפות שחקן

15.6.1 שחקן מן המערך הפותח יכול לעזוב את המגרש, רק פעם אחד במערכה, ולחזור אליו, רק פעם אחת במערכה, ורק לעמדתו הקודמת במערך. 7.3.1

15.6.2	שחקן מחליף יכול להיכנס למשחק במקום אחד השחקנים של המערך הפותח רק פעם אחת במערכה והוא יכול להיות מוחלף רק ע"י אותו שחקן של המערך הפותח.	7.3.1
15.7	**החלפת שחקן חריגה**	
	יש להחליף שחקן פצוע/חולה/מושעה/מורחק (פרט לשחקן ה-"ליברו") שאינו יכול להמשיך לשחק, באמצעות החלפה רגילה. אם הדבר אינו אפשרי, מותר לקבוצה לבצע החלפה חריגה שלא לפי המגבלות המצוינות בחוק 15.6. פירושה של החלפה חריגה הוא שכל שחקן שאיננו על המגרש בעת הפציעה/המחלה/ההשעיה/ההרחקה, פרט לשחקן ה-"ליברו", לשחקן ה"ליברו" השני ולשחקן אותו אחד משחקני ה-"ליברו" החליף, יכול להיכנס למגרש במקומו של השחקן הפצוע/חולה/מושעה/מורחק. השחקן הפצוע/חולה/מושעה/מורחק המוחלף אינו רשאי לחזור למגרש באותו המשחק. החלפה חריגה אינה יכולה להיחשב בשום מקרה כהחלפה רגילה, אך חייבת להירשם בגליון השיפוט כחלק מכל ההחלפות במערכה ובמשחק.	19.4.3 ,15.6 ,6.1.3
15.8	**החלפת שחקן בגין השעיה או הרחקה**	
	שחקן מושעה או מורחק חייב להיות מוחלף מייד באמצעות החלפת שחקן רגילה. אם הדבר אינו אפשרי, הקבוצה רשאית לבצע החלפה חריגה. אם גם הדבר הזה אינו אפשרי, הקבוצה מוכרזת כ-"בלתי שלמה".	6.4.3, 7.3.1 ,15.6, 15.7, 21.3.2, 21.3.3 ,צ.11(5)
15.9	**החלפת שחקן בלתי חוקית**	
15.9.1	החלפת שחקן הינה בלתי חוקית אם היא חורגת מהמגבלות המצוינות בחוקים 7.3.1 ו- 15.6 (פרט למקרה המוזכר בחוק 15.7) או מעורב בה שחקן שאינו רשום.	15.6 ,7.3.1
15.9.2	כאשר קבוצה ביצעה החלפת שחקן בלתי חוקית והמשחק חודש, יש לנהוג לפי הנוהל והסדר הבאים:	15.6 ,8.1
15.9.2.1	יש להעניש את הקבוצה השוגה בנקודה ופתיחה ליריב,	6.1.3
15.9.2.2	יש לתקן את ההחלפה,	
15.9.2.3	יש לבטל את הנקודות שהשיגה הקבוצה השוגה מרגע ביצוע העבירה; הנקודות של הקבוצה היריבה נשארות בעינן.	
15.10	**נוהל ביצוע החלפת שחקן**	
15.10.1	את החלפות השחקן יש לבצע בתוך תחום ההחלפה.	1.4.3, צ.1ב'
15.10.2	החלפת שחקן מוגבלת לזמן הדרוש לרישום ההחלפה בגליון השיפוט ולמתן אפשרות הכניסה והיציאה של השחקנים.	15.10, 24.2.6, 25.2.2.3
15.10.3.1	הבקשה להחלפת שחקן(ים) היא עצם הכניסה של השחקן(ים) המחליף(ים) לתחום ההחלפה, כאשר הוא(הם) מוכן(ים) למשחק, וזאת במהלך הפסקת משחק רגילה. המאמן אינו צריך להציג את סימן הידיים הרשמי, פרט להחלפה עקב פציעה או לפני תחילת המערכה.	
15.10.3.2	אם השחקן אינו מוכן, אין מאשרים את ההחלפה והקבוצה נענשת ע"י עיכוב.	16.2, צ.9
15.10.3.3	הבקשה להחלפת השחקן(ים) מתקבלת ומוכרזת ע"י הרשם או השופט העוזר באמצעות זמזם או שריקה בהתאמה. השופט העוזר מאשר את ההחלפה.	24.2.6
15.10.4	אם ברצונה של הקבוצה לבצע יותר מאשר החלפת שחקן אחת בו-זמנית, כל השחקנים המחליפים צריכים להתייצב ליד תחום ההחלפה על מנת להיכלל באותה הבקשה. במקרה זה, על החלפות השחקן להתבצע ברציפות, זוג שחקנים אחד אחרי השני. אם אחת ההחלפות אינה חוקית, מאשרים את ההחלפות החוקיות ודוחים את ההחלפה הלא חוקית, תוך מתן עונש עיכוב מתאים.	15.2.2 ,1.4.3
15.11	**בקשות בלתי חוקיות**	
15.11.1	אסור לבקש הפסקת משחק מכל סוג שהוא:	15
15.11.1.1	במהלך משחק או בעת או לאחר השריקה לפתיחה,	12.3

15.11.1.2	ע"י חבר קבוצה שאינו מוסמך לכך,	5.2.3.3 ,5.1.2.3
15.11.1.3	להחלפת שחקן שניה מבלי שהמשחק חודש לאחר ביצוע החלפת שחקן אחרת ע"י אותה קבוצה (כלומר לפני השלמה של מהלך המשחק הבא), מלבד החלפה עקב פציעה/מחלה/השעיה/הרחקה של שחקן במשחק.	15.2.2, 15.2.3, 15.8, 16.1, 25.2.2.6
15.11.1.4	לאחר ניצול המספר המותר של פסקי זמן והחלפות שחקן.	15.1
15.11.2	בקשה בלתי חוקית ראשונה במשחק שאינה משפיעה על המשחק או אינה מעכבת אותו תדחה, אך תרשם בגיליון השיפוט, ללא כל תוצאת לוואי אחרת.	16.1, 25.2.2.6
15.11.3	כל בקשה בלתי חוקית נוספת במשחק ע"י אותה קבוצה מהווה עיכוב.	16.1.4

16 עיכובים במשחק

16.1 סוגי עיכובים

	פעולה בלתי חוקית של קבוצה המונעת את חידוש המשחק הינה עיכוב וכוללת בין היתר:	7.4.1.1
16.1.1	עיכוב הפסקות המשחק הרגילות;	15.10.2
16.1.2	הארכה של הפסקות במשחק לאחר שניתנה הוראה לחדש את המשחק,	15
16.1.3	בקשה להחלפת שחקן בלתי חוקית,	15.9
16.1.4	חזרה על בקשה בלתי חוקית,	15.11.3
16.1.5	עיכוב של המשחק ע"י חבר קבוצה.	

16.2 עונשים על עיכובים

16.2.1	"התראת עיכוב" ו-"נזיפת עיכוב" הינם עונשים קבוצתיים.	צ.9
16.2.1.1	עונשי עיכוב תקפים לכל המשחק.	6.3
16.2.1.2	כל עונשי העיכוב נרשמים בגיליון השיפוט.	25.2.2.6
16.2.2	העיכוב הראשון במשחק ע"י חבר קבוצה מוענש ע"י "התראת עיכוב".	4.1.1, צ.11(25)
16.2.3	העיכוב השני והבאים אחריו מכל סוג שהוא ע"י כל חבר של אותה הקבוצה באותו המשחק מהווים עבירה שהעונש עליה הוא "נזיפת עיכוב": נקודה ופתיחה ליריב.	6.1.3, צ.11(25)
16.2.4	עונשי עיכוב המוטלים לפני או בין מערכות נרשמים במערכה הבאה.	18.1

17 הפסקות משחק חריגות

17.1 פציעה/מחלה

17.1.1	אם מתרחשת פציעה רצינית כאשר הכדור במשחק, על השופט להפסיק מיד את המשחק ולאפשר לצוות הרפואי להיכנס למגרש.	8.1
	במקרה זה יש לחזור על המהלך.	6.1.3
17.1.2	במידה ואין אפשרות להחליף שחקן פצוע ע"י החלפה רגילה או חריגה, מעניקים לשחקן 3 דקות לשם התאוששות, אך לא יותר מאשר פעם אחת במשך המשחק לאותו השחקן.	15.6, 15.7, 24.2.8
	אם השחקן אינו מתאושש, קבוצתו מוכרזת כבלתי שלמה.	6.4.3, 7.3.1

17.2 הפרעות חיצוניות

	אם במשך המשחק מתרחשת הפרעה חיצונית, יש להפסיק את המשחק ולחזור על המהלך.	6.1.3, צ.11(23)

17.3 הפסקות ממושכות

17.3.1	כאשר נסיבות בלתי צפויות גורמות להפסקת המשחק, על השופט הראשי, המארגנים וועדת הפיקוח, באם ישנה כזאת, להחליט על האמצעים שיש לנקוט על מנת ליצור מחדש תנאים לקיום המשחק.	23.2.3

17.3.1

17.3.2 במקרה של הפסקה אחת או מספר הפסקות שמשכן הכולל אינו עולה על 4 שעות:

7.3 ,1

17.3.2.1 אם המשחק מתחדש על אותו המגרש, המערכה המופסקת תימשך רגיל עם אותה תוצאה, אותם שחקנים (פרט לשחקנים מושעים או מורחקים) ואותן עמדות. התוצאות של המערכות הקודמות נשמרות;

9.צ ,21.4.1 ,7.3

17.3.2.2 אם המשחק מתחדש על מגרש אחר, מבטלים את המערכה המופסקת ומתחילים אותה מחדש עם אותם השחקנים ואותם המערכים הפותחים (פרט לשחקנים מושעים או מורחקים) וכן יישמר רישום כל העונשים. התוצאות של המערכות הקודמות נשמרות.

17.3.3 במקרה של הפסקה אחת או מספר הפסקות שמשכן הכולל עולה על 4 שעות, יש לשחק מחדש את כל המשחק.

18 הפסקות בין מערכות והחלפת חלקות

18.1 הפסקות בין מערכות

4.2.4

זהו הזמן בין המערכות. כל ההפסקות בין המערכות נמשכות 3 דקות.

,18.2 ,7.3.2
25.2.1.2

במשך הזמן הזה יש לבצע את החלפת החלקות ואת רישום המערכים הפותחים של הקבוצות בגיליון השיפוט.

ניתן להאריך את ההפסקה שבין המערכה השנייה והשלישית עד כדי 10 דקות לפי החלטת הגוף המוסמך על פי בקשת המארגנים.

18.2 החלפת חלקות

צ.11(3)

18.2.1 לאחר כל מערכה, הקבוצות מחליפות חלקות, מלבד לפני המערכה המכרעת.

7.1

,6.3.2 ,7.4.1
25.2.2.5

18.2.2 במערכה המכרעת, ברגע שאחת הקבוצות משיגה 8 נקודות, הקבוצות מחליפות חלקות ללא עיכוב ומיקום השחקנים נשאר בעינו.

אם החלפת החלקות אינה נעשית כאשר הקבוצה המובילה משיגה 8 נקודות, היא תתבצע מיד עם גילוי הטעות. התוצאה בזמן הביצוע של החלפת החלקות תישאר בעינה.

פרק ו' - **שחקן ה-"ליברו"**

ראה חוקים

19 שחקן ה-"ליברו"

19.1 מינוי שחקן "ליברו"

5

19.1.1 לכל קבוצה יש זכות למנות בין השחקנים הרשומים בגיליון השיפוט, עד לשני (2) שחקנים המתמחים בהגנה: שחקני ה-"ליברו". 4.1.1

19.1.2 כל שחקני ה-"ליברו" חייבים להיות רשומים בגיליון השיפוט בשורות המיוחדות המיועדות לכך. 5.2.2, 25.2.1.1, 26.2.1.1

19.1.3 שחקן ה-"ליברו" על המגרש הינו ה-"ליברו" ה**פעיל**. אם רשום שחקן "ליברו" נוסף, הוא יהיה שחקן ה-"ליברו" השני.

רק שחקן "ליברו" אחד יכול להימצא על המגרש בכל עת.

19.2 ציוד

4.3

שחקני ה-"ליברו" חייבים ללבוש מדים (או אפוד במקרה של מינוי "ליברו" חדש) כשהצבע השולט בהם שונה מכל צבע של שאר חבריו לקבוצה. שני שחקני ה-"ליברו" יכולים ללבוש מדים שונים זה מזה, וגם מאלה של יתר חברי הקבוצה. על המדים להיות מנוגדים בצבעם בבירור מאלה של חבריו לקבוצה.

המדים של שחקן ה-"ליברו" חייבים להיות ממוספרים כמו שאר הקבוצה.

בתחרויות WPV, עולמיות ורשמיות (לרבות אליפויות יבשתיות), שחקן ה-"ליברו" במינוי חריג חייב, אם הדבר אפשרי, ללבוש מדים בסגנון וצבע זהים לאלה שלבש שחקן ה-"ליברו" המקורי, אך נושאים את המספר האישי שלו עצמו.

19.3 פעולות בהן מעורב שחקן ה-"ליברו"

19.3.1 פעולות המשחק:

19.3.1.1 שחקן ה-"ליברו" יכול להחליף כל שחקן בכל עמדה אחורית. 7.4.1.2

19.3.1.2 שחקן ה-"ליברו" מוגבל לפעול כשחקן אחורי בלבד ואינו רשאי להשלים פעולת התקפה מכל מקום בשדה המשחק (לרבות המגרש והשוליים) אם בעת הנגיעה בו, הכדור נמצא כולו מעל לשפה העליונה של הרשת. 13.2.2, 13.2.3, 13.3.5

19.3.1.3 שחקן ה-"ליברו" אינו רשאי לבצע פתיחה, לחסום או לבצע ניסיון חסימה. 12.4.1, 14.6.2, 14.6.6, צ.11(12)

19.3.1.4 שחקן אינו רשאי להשלים פעולת התקפה אם בעת הנגיעה בו הכדור נמצא כולו מעל לשפה העליונה של הרשת ומגיע ממסירה עילית באצבעות ע"י שחקן ה-"ליברו" הנמצא בתחום הקדמי שלו. אם שחקן ה-"ליברו" מבצע את אותה המסירה ממקום שמחוץ לתחום הקדמי שלו, מותר לבצע פעולת התקפה באופן חופשי. 1.4.1, 13.3.6, 23.3.2.3-ד, ה, צ.1ב'

19.3.2 החלפות שחקן בהן מעורב שחקן "ליברו"

19.3.2.1 החלפות שחקן בהן מעורב שחקן "ליברו" אינן נספרות במניין חלפות השחקן הרגילות. 6.1.3, 15.5

מספרן בלתי מוגבל, אך חייב להתבצע לפחות מהלך משחק אחד שהושלם בין שתי החלפות של שחקן "ליברו" (פרט למקרים בהם נזיפה גורמת לרוטציה של ה-"ליברו" לעמדה IV, או כאשר מהלך משחק לא הושלם עקב חוסר יכולתו של שחקן ה-"ליברו" הפעיל להמשיך לשחק).

19.3.2.2 שחקן רגיל יכול להחליף ולהיות מוחלף ע"י כל אחד משני שחקני ה-"ליברו". שחקן ה-"ליברו" הפעיל יכול להיות מוחלף רק ע"י השחקן שהוחלף בעמדה זאת, או ע"י שחקן ה-"ליברו" השני.

19.3.2.3 שחקן ה-"ליברו" אינו רשאי להיכנס למגרש בתחילת כל מערכה, אלא לאחר שהשופט העוזר בדק את המערך הפותח ואישר החלפה של שחקן ה-"ליברו" עם שחקן מהמערך הפותח. 7.3.2, 12.1

19.3.2.4	שאר ההחלפות של שחקני ה-"ליברו" חייבות להתבצע רק כאשר הכדור מחוץ למשחק ולפני השריקה לאישור הפתיחה.	8.2, 12.3
19.3.2.5	החלפה של שחקן ע"י שחקן "ליברו" המתבצעת לאחר השריקה לאישור הפתיחה אבל לפני חבטת הפתיחה לא תבוטל; אך, עם סיום מהלך המשחק, יש להודיע לראש הקבוצה בפועל שזאת פעולה אסורה וחזרה עליה תגרור עונשי עיכוב.	12.3, 12.4, צ.9
19.3.2.6	החלפה מאוחרת נוספת כנ"ל תגרור הפסקה מיידית של המשחק והטלת עונש של עיכוב. הקבוצה הפותחת הבאה תקבע בהתאם לרמה של עונש העיכוב.	16.2, צ.9
19.3.2.7	שחקן ה-"ליברו" ומחליפו יכולים להיכנס למגרש ולצאת ממנו רק דרך תחום ההחלפה של שחקן ה-"ליברו".	1.4.4, צ.1ב'
19.3.2.8	כל ההחלפות של שחקני ה-"ליברו" חייבות להיות רשומות בטופס "בקרת ליברו" (או באמצעות התוכנה של גיליון השיפוט האלקטרוני, אם משתמשים בה).	26.2.2.1, 26.2.2.2
19.3.2.9	החלפה בלתי חוקית של שחקן "ליברו" היא כאשר (בין היתר)	
	- לא הושלם מהלך משחק בין שתי ההחלפות	6.1.3
	- "ליברו" הוחלף ע"י שחקן אחר מאשר השחקן הרגיל בעמדה	15.9
	החלפה בלתי חוקית של "ליברו" דינה כדין החלפת שחקן לא חוקית:	15.9
	- כאשר מזהים החלפה לא חוקית של שחקן "ליברו" לפני תחילת מהלך המשחק, השופטים מתקנים את ההחלפה ומענישים את הקבוצה בעיכוב;	צ.9
	- כאשר מזהים החלפה לא חוקית של שחקן "ליברו" לאחר חבטת הפתיחה, התוצאות הן כמו במקרה של החלפת שחקן לא חוקית.	15.9
19.4	**מינוי של שחקן "ליברו" חדש**	
19.4.1	שחקן ה-"ליברו" **הופך** בלתי כשיר לשחק אם נפצע, חלה, הושעה או הורחק.	21.3.2, 21.3.3, צ.9
	שחקן ה-"ליברו" יכול להיות **מוכרז** כבלתי כשיר לשחק מכל סיבה שהיא ע"י המאמן, או בהיעדרו של המאמן, ע"י ראש הקבוצה בפועל.	5.1.2.1, 5.2.1
19.4.2	קבוצה עם שחקן "ליברו" אחד	
19.4.2.1	כאשר לקבוצה נותר רק שחקן "ליברו" אחד בהתאם חוק 19.4.1, או רק אחד רשום בגליון השיפוט, ושחקן ה-"ליברו" הזה הופך או מוכרז כבלתי כשיר לשחק, המאמן (או ראש הקבוצה בפועל בהעדרו של המאמן) רשאי למנות כל שחקן (מלבד השחקן הרגיל אותו ה-"ליברו" החליף) שלא נמצא על המגרש ברגע המינוי כ-"ליברו" חדש עד לסיום המשחק.	19.4, 19.4.1
19.4.2.2	אם שחקן ה-"ליברו" הפעיל הופך לבלתי כשיר לשחק, הוא יכול להיות מוחלף ע"י השחקן הרגיל אותו הוא החליף או **מיידית וישר למגרש** ע"י שחקן ה-"ליברו" החדש שזה עתה מונה. אולם, שחקן ה-"ליברו" שגרם למינוי החדש אינו רשאי לשחק עד לסיום המשחק.	
	כאשר שחקן ה-"ליברו" שהוכרז כבלתי כשיר לשחק אינו נמצא במגרש, עדיין אפשר לבצע מינוי "ליברו" מחדש. שחקן ה-"ליברו" שגרם למינוי מחדש אינו רשאי לשחק עד לסיום המשחק.	
19.4.2.3	על המאמן, או ראש הקבוצה בפועל בהעדרו של המאמן, לפנות לשופט העוזר כדי להודיע לו על מינוי ה-"ליברו" החדש.	5.1.2.1, 5.2.1
19.4.2.4	אם שחקן ה-"ליברו" החדש הופך או מוכרז כבלתי כשיר לשחק, אפשר לבצע מינוי מחדש שוב.	19.4.1
19.4.2.5	יש לאשר את בקשת המאמן למנות את ראש הקבוצה לשחקן ה-"ליברו" החדש.	19.4.1
19.4.2.6	במקרה של מינוי שחקן "ליברו" חדש, מספרו של שחקן זה חייב להירשם בגיליון השיפוט במשבצת ההערות וע"ג טופס "בקרת ליברו" (או בגיליון השיפוט האלקטרוני, אם משתמשים בכזה).	25.2.2.7, 26.2.2.1
19.4.3	קבוצה עם שני שחקני "ליברו"	
19.4.3.1	כאשר לקבוצה יש שני שחקני "ליברו" ואחד מהם **אינו כשיר** לשחק, לקבוצה הזכות לשחק עם שחקן "ליברו" אחד בלבד.	4.1.1, 19.1.1

19.4 מינוי שחקן "ליברו" חדש לא יאושר, אלא אם שחקן ה-"ליברו" הנותר הופך גם הוא לבלתי כשיר לשחק.

19.5 סיכום

19.4, 21.3.2, 21.3.3 אם שחקן ה-"ליברו" מושעה או מורחק, אפשר להחליף אותו ישירות ע"י שחקן ה-"ליברו" השני של הקבוצה. אם לקבוצה שחקן "ליברו" אחד בלבד, היא רשאית לבצע מינוי "ליברו" חדש.

פרק ז' - **התנהגות המשתתפים**

ראה חוקים

20 דרישות לגבי ההתנהגות

20.1 התנהגות הולמת

20.1.1 המשתתפים חייבים לדעת את "חוקי הכדורעף בישיבה הרשמיים" ולקיים אותם.

20.1.2 המשתתפים חייבים לקבל את החלטות השופטים ברוח ספורטיבית ולא להתווכח עליהן.

5.1.2.1 במקרה של ספק, אפשר לבקש הבהרה אך זאת רק באמצעות ראש הקבוצה בפועל.

20.1.3 המשתתפים חייבים להמנע מפעולות או התנהגות שמטרתן להשפיע על החלטות השופטים או לחפות על עבירות שבוצעו ע"י קבוצתם.

20.2 רוח ספורטיבית (FAIR PLAY)

20.2.1 המשתתפים חייבים להתנהג בכבוד ובאדיבות בהתאם ל-"רוח הספורטיבית" (FAIR PLAY), לא רק כלפי השופטים, אלא גם כלפי ממלאי תפקיד אחרים, יריבים, חברים לקבוצה וצופים.

5.2.3.4 20.2.2 תקשורת בין חברי קבוצה בזמן המשחק מותרת.

21 התנהגות בלתי הולמת והעונשים עליה

21.1 עבירות התנהגות קלות

5.1.2, 21.3 עבירות התנהגות קלות אינן דורשות ענישה. זהו תפקידו של השופט הראשי למנוע מהקבוצות מלהגיע למצב של צורך בענישה.

צ.9, צ.11(6א) זה נעשה בשני שלבים:

שלב 1: ע"י התראה מילולית באמצעות ראש הקבוצה בפועל;

שלב 2: ע"י הצגה של כרטיס צהוב לחבר(י) הקבוצה המוזהר(ים). התראה רשמית זאת איננה עונש, אלא סימן שחבר הקבוצה (ובהרחבה הקבוצה) הגיע לרמת הענישה במשחק. היא נרשמת בגיליון השיפוט, אך אין לה השלכות מיידיות.

21.2 התנהגות בלתי הולמת הגוררת ענישה

4.1.1 התנהגות בלתי הולמת מצד חבר קבוצה כלפי ממלאי תפקיד, יריבים, חברים לקבוצה או צופים, מסווגת לשלושה סוגים על פי דרגת החומרה שבמעשה.

21.2.1 התנהגות חצופה: פעולה המנוגדת לנימוסים טובים ולעקרונות מוסריים.

21.2.2 התנהגות מעליבה: תנועות או ביטויים מעליבים או משמיצים או כל פעולה המפגינה בוז.

21.2.3 התנהגות אלימה: תקיפה פיזית ממשית או התנהגות תוקפנית או מאיימת.

21.3 סולם העונשים

צ.9 על פי שיקולו של השופט הראשי ובהתאם לחומרת המעשה, העונשים שיש להטיל ולרשום בגיליון השיפוט הם: **נזיפה, השעיה** או **הרחקה**.

21.2, 25.2.2.6

צ.11(ב6) 21.3.1 נזיפה

4.1.1, 21.2.1 התנהגות חצופה של כל חבר קבוצה בפעם הראשונה במשחק תוענש ע"י נקודה ופתיחה ליריב.

צ.11(7) 21.3.2 השעיה

4.1.1, 5.2.1, 5.3.2, צ.1א', צ.1ב' 21.3.2.1 חבר קבוצה הנענש ע"י השעיה לא יוכל לשחק ביתרת המערכה, חייב להיות מוחלף מיידית ע"י החלפה רגילה/חריגה אם נמצא במגרש וחייב לעזוב את המגרש אל חדר ההלבשה של קבוצתו עד לסיום המערכה, ללא כל תוצאות לוואי אחרות.

	מאמן מושעה מאבד את זכותו להתערב באותה המערכה וחייב לעזוב אל חדר ההלבשה של קבוצתו עד לסיום המערכה.	5.2.3.3
21.3.2.2	התנהגות מעליבה של חבר קבוצה בפעם הראשונה נענשת ע"י השעיה ללא כל תוצאות לוואי אחרות.	21.2.2 ,4.1.1
21.3.2.3	התנהגות חצופה בפעם השנייה באותו המשחק ע"י אותו חבר קבוצה נענשת ע"י השעיה ללא כל תוצאות לוואי אחרות.	21.2.1 ,4.1.1
21.3.3	הרחקה	צ.11(8)
21.3.3.1	חבר קבוצה הנענש ע"י הרחקה ונמצא במגרש חייב להיות מוחלף מיידית באמצעות החלפה רגילה/חריגה וחייב לעזוב אל חדר ההלבשה של קבוצתו ליתרת המשחק ללא כל תוצאות לוואי אחרות.	15.8 ,4.1.1 ,צ.1א'
21.3.3.2	תקיפה פיזית או אלימות מאיימת או מרומזת בפעם הראשונה נענשת ע"י הרחקה ללא כל תוצאות לוואי אחרות.	21.2.3
21.3.3.3	התנהגות מעליבה בפעם השנייה באותו המשחק ע"י אותו חבר קבוצה נענשת ע"י הרחקה ללא כל תוצאות לוואי אחרות.	21.2.2 ,4.1.1
21.3.3.4	התנהגות חצופה בפעם השלישית באותו המשחק ע"י אותו חבר קבוצה נענשת ע"י הרחקה ללא כל תוצאות לוואי אחרות.	21.2.1 ,4.1.1
21.4	**הטלת העונשים על התנהגות בלתי הולמת**	
21.4.1	כל העונשים על התנהגות בלתי הולמת הינם אישיים, נשארים בתוקף לכל המשחק ונרשמים בגיליון השיפוט.	25.2.2.6 ,21.3
21.4.2	חזרה על התנהגות בלתי הולמת מצד אותו חבר קבוצה באותו המשחק מוענשת בהחמרה הדרגתית (חבר הקבוצה מקבל עונש חמור יותר עבור כל עבירה נוספת).	21.3 ,21.2 ,4.1.1 ,צ.9
21.4.3	השעיה או הרחקה הנובעת מהתנהגות מעליבה או התנהגות אלימה אינה מותנית בעונש קודם.	21.3 ,21.2
21.5	**התנהגות בלתי הולמת לפני ובין מערכות**	
	כל התנהגות בלתי הולמת המתרחשת לפני או בין מערכות מוענשת בהתאם לחוק 21.3 והעונשים מתייחסים למערכה הבאה.	21.3 ,21.2 ,18.1
21.6	**כרטיסי ענישה**	צ.11(6א, 6ב, 7, 8)
	התראה: אין ענישה – שלב 1: אזהרה מילולית שלב 2: כרטיס צהוב	21.1
	נזיפה: הענישה – כרטיס אדום	21.3.1
	השעיה: הענישה – כרטיסים צהוב +אדום ביד אחת	21.3.2
	הרחקה: הענישה – כרטיסים צהוב +אדום בשתי ידיים	21.3.3

חלק 2
מקטע 2
–
השופטים, אחריותם וסימני השיפוט הרשמיים

פרק ח' - **השופטים**

ראה חוקים		
	22 צוות השופטים ונהלים	
	22.1 הרכב	
	צוות השופטים לכל משחק מורכב מבעלי התפקידים הבאים:	
23	– השופט הראשי,	
24	– השופט העוזר,	
25	– השופט הרזרבי	
25	– הרשם,	
27	– ארבעה (שני) שופטי קו	
	מיקומם מסומן בציור 10.	
26	**בתחרויות WPV, עולמיות ורשמיות (לרבות אליפויות יבשתיות), חייב להיות עוזר רשם.**	
	22.2 נהלים	
	22.2.1 רק השופט הראשי והשופט העוזר רשאים לשרוק במשך המשחק:	
12.3 ,6.1.3	22.2.1.1 השופט הראשי נותן את הסימן לפתיחה המתחילה את מהלך המשחק;	
	22.2.1.2 השופט הראשי או השופט העוזר מסמנים את הסיום של מהלך המשחק, בתנאי שהם בטוחים כי בוצעה עבירה וכי הם זיהו את מהותה.	
8.2 ,5.1.2	22.2.2 הם יכולים לשרוק כאשר הכדור מחוץ למשחק כדי לסמן שהם מאשרים בקשה של קבוצה או דוחים אותה.	
28.1 ,22.2.1.2	22.2.3 מיד לאחר שריקת השופט המסמנת את השלמתו של מהלך המשחק, עליהם להצביע באמצעות סימני הידיים הרשמיים:	
	22.2.3.1 אם העבירה נשרקת ע"י השופט הראשי, עליו לסמן:	
12.2.2, צ.11(2)	א) את הקבוצה שתבצע את הפתיחה הבאה,	
	ב) את מהות העבירה,	
	ג) את השחקן השוגה (במידת הצורך).	
	22.2.3.2 אם העבירה נשרקת ע"י השופט העוזר, עליו לסמן:	
	א) את מהות העבירה,	
	ב) את השחקן השוגה (במידת הצורך),	
12.2.2	ג) את הקבוצה שתבצע את הפתיחה הבאה, תוך כדי חזרה על הסימון של השופט הראשי.	
צ.11(2)	במקרה זה, השופט הראשי אינו מסמן לא את מהות העבירה ולא את השחקן השוגה, אלא רק את הקבוצה שתבצע את הפתיחה הבאה.	
12.2.2, 13.3.3, 13.3.5, 19.3.1.2, 23.3.2.3-ד, ה, צ.11(21)	22.2.3.3 במקרה של עבירת התקפה ע"י שחקן אחורי או ע"י שחקן ה-"ליברו", על שני השופטים לסמן בהתאם לחוקים 22.2.3.1 ו- 22.2.3.2 לעיל.	
	22.2.3.4 במקרה של עבירה דו צדדית, על שני השופטים לסמן:	
17.3, צ.11(23)	א) את מהות העבירה,	
	ב) את השחקנים השוגים (במידת הצורך),	

	השופט הראשי יסמן את הקבוצה שתבצע את הפתיחה הבאה.	12.2.2, צ.11(2)
23	**השופט הראשי**	
23.1	**מיקום**	
	השופט הראשי מבצע את תפקידיו כשהוא עומד בקצה של הרשת מצידו הנגדי של הרשם.	צ.1א', צ.1ב', צ.10
23.2	**סמכות**	
23.2.1	השופט הראשי מנהל את המשחק מתחילתו ועד סופו. בידיו המרות לגבי כל חברי צוות השופטים וחברי הקבוצות.	4.1.1, 6.3
	במשך המשחק החלטותיו של השופט הראשי הן סופיות. בסמכותו לבטל את החלטותיהם של חברי צוות השופטים האחרים אם מתברר שהן שגויות.	
	הוא רשאי אפילו להחליף חבר בצוות השופטים שאינו מבצע את תפקידו כהלכה.	
23.2.2	הוא מפקח גם על עבודתם של מחזירי הכדורים, מנגבי הרצפה ומנגבים המהירים.	3.3
23.2.3	הוא מוסמך להכריע בכל הנושאים הקשורים למשחק, כולל כאלה שלא נכללו בחוקי המשחק.	
23.2.4	הוא לא ירשה כל ויכוח לגבי החלטותיו.	20.1.2
	יחד עם זאת, על פי בקשת ראש הקבוצה בפועל, על השופט הראשי לתת הסבר על יישום או פירוש של החוקים עליהם הוא ביסס את החלטתו.	5.1.2.1
	אם ראש הקבוצה בפועל אינו מקבל את ההסבר של השופט הראשי ובוחר לערער על החלטה כזאת, עליו להודיע מיד כי הוא שומר לעצמו את הזכות להגיש ולרשום ערעור זה בסיום המשחק. על השופט הראשי לאפשר זכות זאת של ראש הקבוצה בפועל.	5.1.2.1, 5.1.3.2, 25.2.3.2
23.2.5	השופט הראשי אחראי לקבוע לפני המשחק ובמהלכו האם הציוד והתנאים בשדה המשחק מתאימים לדרישות המשחק.	פרק א', 23.3.1.1
23.3	**אחריות**	
23.3.1	לפני המשחק, השופט הראשי:	
23.3.1.1	בודק את המצב של שדה המשחק, את הכדורים ואת הציוד הנוסף,	פרק א', 23.2.5
23.3.1.2	מבצע את ההגרלה בנוכחות ראשי הקבוצות,	7.1
23.3.1.3	מפקח על חימום הקבוצות.	7.2
23.3.2	במהלך המשחק, הוא מוסמך:	
23.3.2.1	להתרות בקבוצות,	21.1
23.3.2.2	להעניש על התנהגות בלתי הולמת ועל עיכובים,	16.2, 21.2, צ.9, צ.11 (6א, 6ב, 7, 8, 25)
23.3.2.3	להחליט לגבי:	

	א) עבירות של השחקן הפותח ועבירות מיקום של שחקני הקבוצה הפותחת, כולל המסך,	7.5, 12.4, 12.5, 12.7.1, צ.4, צ.6, צ.11(12, 13)
	ב) עבירות של המשחק בכדור, לרבות היעדר מגע בין האחוריים של המשחק עם הרצפה (LIFTING),	9.3, 9.4, צ.11(16, 17)
	ג) עבירות שמעל לרשת, ונגיעה בלתי חוקית של השחקן ברשת, בעיקר (אך לא רק) בצד הקבוצה התוקפת.	11.3.1, 11.4.1, 11.4.4, צ.11(20)
	ד) עבירות בפעולת התקפה של שחקן ה-"ליברו" ושל השחקנים האחוריים,	13.3.3, 13.3.5, 24.3.2.4, צ.8, צ.11(21)
	ה) פעולת התקפה שהושלמה ע"י שחקן כאשר הכדור נמצא מעל לשפה העליונה של הרשת ומגיע אליו ממסירה עילית באצבעות של שחקן ה-"ליברו" הנמצא בתחום הקדמי שלו,	1.4.1, 13.3.6, 24.3.2.4, צ.11(21)
	ו) מעבר הכדור במלואו דרך התחום התחתון שמתחת לרשת,	8.4.5, 24.3.2.7, צ.5א', צ.11(22)
	ז) חסימה שהושלמה ע"י שחקנים אחוריים או ניסיון לחסימה של שחקן ה-"ליברו".	14.6.2, 14.6.6, צ.11(12)
	ח) כדור העובר את הרשת לחלוטין או חלקית מחוץ לתחום המעבר לחלקת היריב או נוגע באנטנה בצד המגרש הקרוב אליו	צ.11(15)
	ט) כדור פתיחה ונגיעה השלישית של הקבוצה העובר מעל או מחוץ לאנטנה בצד המגרש הקרוב אליו	צ.11(15)
23.3.3	בסיום המשחק, הוא בודק את גיליון השיפוט וחותם עליו.	24.3.3, 25.2.3.3

24 השופט העוזר

24.1 מיקום

השופט העוזר מבצע את תפקידיו תוך כדי עמידה מחוץ למגרש ליד העמוד, מול השופט הראשי ועם הפנים אליו. צ.1א', צ.1ב', צ.10

24.2 סמכות

24.2.1	השופט העוזר הוא עוזרו של השופט הראשי, אך יש לו גם תחומי סמכות משלו. במקרה והשופט הראשי אינו מסוגל להמשיך בתפקידו, השופט העוזר יכול למלא את מקומו.	24.3
24.2.2	הוא יכול גם, מבלי לשרוק, לסמן עבירות שמחוץ לתחום אחריותו, אך מבלי לעמוד על דעתו כלפי השופט הראשי.	24.3
24.2.3	הוא מפקח על עבודת הרשם(ים).	25.2, 26.2
24.2.4	הוא משגיח על חברי הקבוצה שעל ספסל קבוצתם ומדווח לשופט הראשי על התנהגות בלתי הולמת שלהם.	4.2.1
24.2.5	הוא מפקח על השחקנים בתחומי החימום.	4.2.3
24.2.6	הוא מאשר את ההפסקות הרגילות במשחק, מפקח על משכן ודוחה בקשות בלתי חוקיות.	15, 15.11, 25.2.2.3
24.2.7	הוא מפקח על מספר פסקי הזמן והחלפות השחקן שנוצלו ע"י כל קבוצה ומדווח על פסק הזמן השני ועל החלפות השחקן החמישית והשישית לשופט הראשי ולמאמן הנוגע בדבר.	15.1, 25.2.2.3
24.2.8	במקרה של פציעת שחקן, הוא מאשר החלפת שחקן חריגה או מעניק 3 דקות להתאוששות.	15.7, 17.1.2
24.2.9	הוא בודק את מצב הרצפה, במיוחד בתחום הקדמי. הוא גם בודק, בזמן המשחק, שהכדורים עדיין עומדים בדרישות החוקה.	1.2.1, 3

בתחרויות WPV, עולמיות ורשמיות (לרבות אליפויות יבשתיות), השופט הרזרבי מבצע את המשימות הרשומות בחוק 24.2.5.

24.3	**אחריות**	
24.3.1	בתחילתה של כל מערכה, בהחלפת החלקות במערכה המכרעת ובכל עת שיידרש, השופט העוזר בודק אם המיקום של השחקנים במגרש באותו רגע תואם את הרשום בטופסי המערך.	5.2.3.1, 7.3.2, 7.3.5, 18.2.2
24.3.2	בזמן המשחק, השופט העוזר מחליט, שורק ומסמן:	
24.3.2.1	חדירה לחלקת היריב ולתחומו מתחת לרשת;	1.3.3, 11.2, צ.5א', צ.11(22)
24.3.2.2	עבירות מיקום של הקבוצה המקבלת את חבטת הפתיחה;	7.5, צ.4, צ.11(13)
24.3.2.3	נגיעה פסולה של שחקן ברשת, בעיקר (אך לא רק) בצד החסימה ובאנטנה שבצד המגרש הקרוב אליו;	11.3.1
24.3.2.4	חסימה שהושלמה ע"י שחקן אחורי או ניסיון חסימה של שחקן ה-ליברו"; או עבירות התקפה של שחקנים אחוריים או של שחקן ה-"ליברו";	13.3.3, 14.6.2, 14.6.6, 23.3.2.3-ד, ה, ו, צ.11(12, 21)
24.3.2.5	נגיעת הכדור בחפץ זר;	8.4.2, 8.4.3, צ.11(15)
24.3.2.6	נגיעת הכדור ברצפה כאשר השופט הראשי נמצא במצב שאינו מאפשר לו לראות את הנגיעה;	8.3
24.3.2.7	הכדור העובר את המישור האנכי של הרשת אל חלקת היריב, לחלוטין או חלקית מחוץ לתחום המעבר או נוגע באנטנה בצד המגרש הקרוב אליו.	8.4.3, 8.4.4, צ.5א', צ.11(15)
24.3.2.8	עבירות של הרמת האחוריים מן הרצפה (LIFTING), במיוחד ע"י החוסמים;	9.3.5, 9.4.1
24.3.2.9	כדור פתיחה ונגיעה השלישית של הקבוצה העובר מעל או מחוץ לאנטנה בצד המגרש הקרוב אליו	צ.11(15)
24.3.3	בסיום המשחק, הוא בודק את גליון השיפוט וחותם עליו.	23.3.3, 25.2.3.3
25	**הרשם**	
25.1	**מיקום**	
	הרשם מבצע את תפקידיו תוך כדי ישיבה ליד שולחן הרשם ממול ועם פניו אל השופט הראשי.	צ.1א', צ.1ב', צ.10
25.2	**אחריות**	
	הוא מנהל את גיליון השיפוט בהתאם לחוקה, תוך כדי שיתוף פעולה עם השופט העוזר.	5.2.3.1, 7.3.2, 7.3.5, 18.2.2
	הוא משתמש בזמזם או במכשיר רועש אחר על מנת להודיע על הפרות כללים או לתת סימנים לשופטים על בסיס תחומי אחריותו.	
25.2.1	לפני המשחק ולפני כל מערכה, הרשם:	
25.2.1.1	רושם את נתוני המשחק והקבוצות, כולל את שמותיהם ומספריהם של שחקני ה-"ליברו", בהתאם לנהלים התקפים, ומקבל את חתימותיהם של ראשי הקבוצות ושל המאמנים;	4.1, 5.1.1, 5.2.2, 7.3.2, 19.1.2, 19.4.2.6
25.2.1.2	רושם את המערך הפותח של כל קבוצה מתוך טופסי המערך (או בודק את המידע אשר שודר באמצעים אלקטרוניים);	5.2.3.1, 7.3.2
	אם הוא לא מצליח לקבל את טופסי המערך בזמן, הוא מודיע על כך מיד לשופט העוזר.	
25.2.2	במהלך המשחק, הרשם:	
25.2.2.1	רושם את הנקודות שהושגו;	6.1

25.2.2.2	בודק את סדר הפותחים של כל קבוצה ומסמן לשופטים על כל טעות מיד אחרי חבטת הפתיחה;	12.2
25.2.2.3	מוסמך להודיע באמצעות הזמזם על בקשות להחלפות שחקן, תוך כדי בקרה על מספרם; הוא רושם את פסקי הזמן והחלפות השחקן ומדווח לשופט העוזר;	15.1, 15.4.1, 15.10.3.1, 24.2.6, 24.2.7
25.2.2.4	מודיע לשופטים על בקשה להפסקת משחק רגילה אשר אינה חוקית;	15.11
25.2.2.5	מודיע לשופטים על סיום המערכות ועל השגת הנקודה השמינית במערכה המכרעת;	6.2, 15.4.1, 18.2.2
25.2.2.6	רושם את ההתראות, העונשים על התנהגות בלתי הולמת והבקשות הבלתי חוקיות;	15.11.3, 16.2, 21.3
25.2.2.7	רושם את כל האירועים האחרים על פי הוראותיו של השופט העוזר, כגון החלפות שחקן חריגות, זמן להתאוששות הפסקות ממושכות, הפרעות חיצוניות, מינוי "ליברו" חדש וכד'.;	15.7, 17.1.2, 17.2, 17.3, 19.4
25.2.2.8	מפקח על ההפסקות שבין מערכות	18.1
25.2.3	בסיום המשחק, הרשם:	
25.2.3.1	רושם את התוצאה הסופית;	6.3
25.2.3.2	במקרה של ערעור, לאחר אישורו של השופט הראשי, כותב או מאפשר לראש הקבוצה/ראש הקבוצה בפועל לכתוב על גיליון השיפוט את הפרטים הקשורים לאירוע עליו הוא מערער;	5.1.2.1, 5.1.3.2, 23.2.4
25.2.3.3	חותם בעצמו על גיליון השיפוט לפני קבלת חתימותיהם של ראשי הקבוצות ואחר כך של השופטים.	5.1.3.1, 23.3.3, 24.3.3

26 עוזר הרשם

26.1 מיקום

22.1, צ.1א', צ.1ב', צ.10

עוזר הרשם מבצע את תפקידיו תוך כדי ישיבה לצד הרשם ליד שולחן הרשם.

26.2 אחריות

19.3

הוא רושם את ההחלפות בהן מעורבים שחקני ה-"ליברו". 5.2.3.1, 7.3.2, 7.3.5, 18.2.2

הוא מסייע בידי הרשם בתפקידיו האדמיניסטרטיביים.

במקרה והרשם אינו מסוגל להמשיך בתפקידו, עוזר הרשם ימלא את מקומו של הרשם.

26.2.1	לפני המשחק ולפני כל מערכה, עוזר הרשם:	
26.2.1.1	מכין את טופס בקרת ההחלפות של שחקני ה-"ליברו";	
26.2.1.2	מכין את גיליון השיפוט הרזרבי.	
26.2.2	במהלך המשחק, עוזר הרשם:	
26.2.2.1	רושם את ההחלפות והמינויים של שחקני ה-"ליברו";	19.3.1.1, 19.4
26.2.2.2	מודיע לשופטים על כל עבירה הקשורה בהחלפות של שחקני ה-"ליברו" ע"י שימוש בזמזם;	19.3.2.1
26.2.2.3	מתחיל ומסיים את משך פסקי הזמן הטכניים;	15.4.1
26.2.2.4	מפעיל את לוח התוצאות הידני המוצב על שולחן הרשם;	
26.2.2.5	בודק שהתוצאה המופיעה על לוח התוצאות האלקטרוני נכונה;	25.2.2.1
26.2.2.6	במידת הצורך, מעדכן את גיליון השיפוט הרזרבי ומוסר אותו לידי הרשם.	25.2.1.1

26.2.3 בסיום המשחק, עוזר הרשם:

26.2.3.1 חותם על טופס בקרת ההחלפות של שחקני ה-"ליברו" ומוסר אותו לבדיקה;

26.2.3.2 חותם על גיליון השיפוט.

בתחרויות WPV, עולמיות ורשמיות (לרבות אליפויות יבשתיות), כאשר משתמשים בתוכנת הגיליון האלקטרוני, עוזר הרשם פועל יחד עם הרשם על ההכרזה של החלפות השחקנים, על ההכוונה של השופט העוזר לקבוצה המבקשת את הפסקת המשחק הרגילה ועל הזיהוי ההחלפות של שחקני ה-"ליברו".

27 שופטי הקו

27.1 מיקום

צ.1א', צ.1ב' צ.10

אם משתפים רק שני שופטי קו, הם עומדים בפינות המגרש הקרובות לימינו של כל שופט, באלכסון במרחק של 1 עד 2 מטרים מהפינה.

כל אחד מהם מפקח גם על קו הרוחב וגם על קו האורך הקרובים אליו.

בתחרויות WPV, עולמיות ורשמיות (לרבות אליפויות יבשתיות), חובה לשתף 4 שופטי הקו.

צ.10

הם עומדים בשטח השוליים במרחק של 1 עד 2 מטרים מכל פינה של המגרש, על ההמשך הדמיוני של הקו עליו הם מפקחים.

27.2 אחריות

צ.12

27.2.1 שופטי הקו מבצעים את תפקידיהם בהשתמשם בדגלים (במידות 40 x 40 ס"מ), על מנת לסמן:

8.3, 8.4, צ.12(1, 2)

27.2.1.1 כדורי "פנים" ו-"חוץ" בכל פעם כאשר הכדור נופל על הרצפה בקרבת הקו (הקווים) שבפיקוחם;

8.4, צ.12(3)

27.2.1.2 נגיעות בכדורי "חוץ" ע"י הקבוצה המקבלת את הכדור;

8.4.3, 8.4.4, 10.1.1, צ.5ב', צ.12(4)

27.2.1.3 כדור הנוגע באנטנה, כדור פתיחה והכדור מהנגיעה השלישית של הקבוצה העובר את הרשת מחוץ לתחום המעבר וכו';

7.4, 12.4.3, צ.12(4)

27.2.1.4 כל שחקן (פרט לשחקן הפותח) שלפחות חלק מהאחוריים שלו נמצא מחוץ לחלקתו בעת חבטת הפתיחה;

12.4.3, צ.12(4)

27.2.1.5 עבירות האחוריים של השחקן הפותח;

11.3.1, 11.4.4, צ.3, צ.12(4)

27.2.1.6 כל נגיעה בחלק העליון (80 ס"מ) של האנטנה בצד החלקה שלהם ע"י כל שחקן תוך כדי משחק בכדור או כאשר הדבר מפריע למהלך המשחק;

10.1.1, צ.5א', צ.12(4)

27.2.1.7 כדור העובר את הרשת אל חלקת היריב מחוץ לתחום המעבר או הנוגע באנטנה בצד החלקה שלו.

27.2.2 על פי בקשתו של השופט הראשי, שופט קו צריך לחזור על סימונו.

28 סימנים רשמיים

28.1 סימני הידיים של השופטים

צ.11

השופטים צריכים לסמן באמצעות סימני הידיים הרשמיים את הסיבה לשריקתם (על מהותה של העבירה המסומנת או על מטרתה של ההפסקה המאושרת). יש להציג את הסימן לרגע ואם הסימן נעשה ביד אחת, יש לבצעו ביד המתאימה לצד של הקבוצה שביצעה את העבירה או הגישה את הבקשה.

28.2 סימני הדגל של שופטי הקו

צ.12

שופטי הקו צריכים לסמן, באמצעות סימני הדגל הרשמיים, על מהותה של העבירה המסומנת ולהציג את הסימן לרגע.

חלק 2
מקטע 3
–
ציורים

ציור 1 א'-1 – איזור התחרות/הפיקוח (ללא המדיה)

מתייחס לחוקים: 1, 1.4.5, 4.2.1, 4.2.3.1, 15.4.4, 19.3.2.7, 21.3.2.1, 21.3.3.1, 23.1, 24.1, 25.1, 26.1

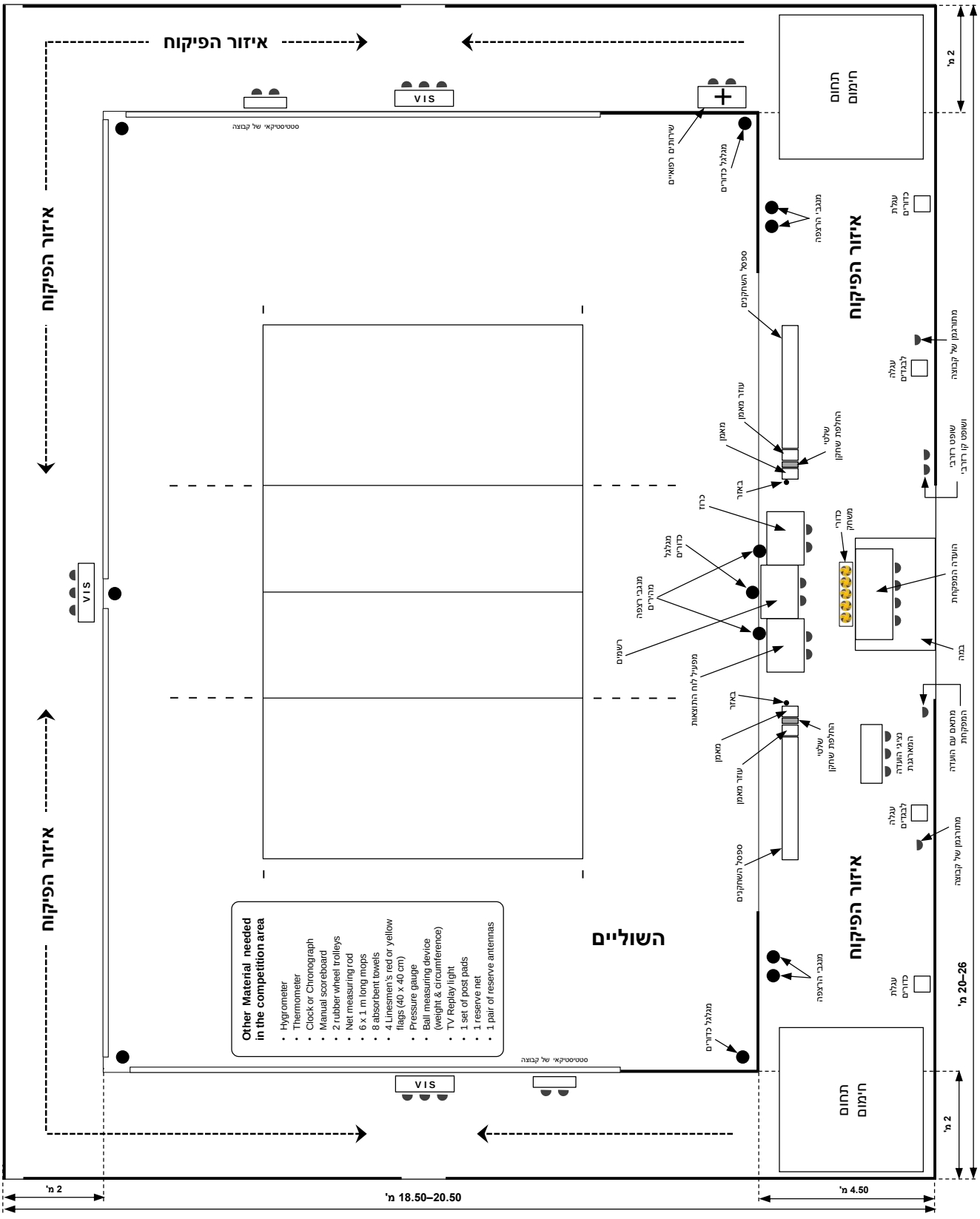

ציור 1 א'-2 – איזור התחרות/הפיקוח - המדיה

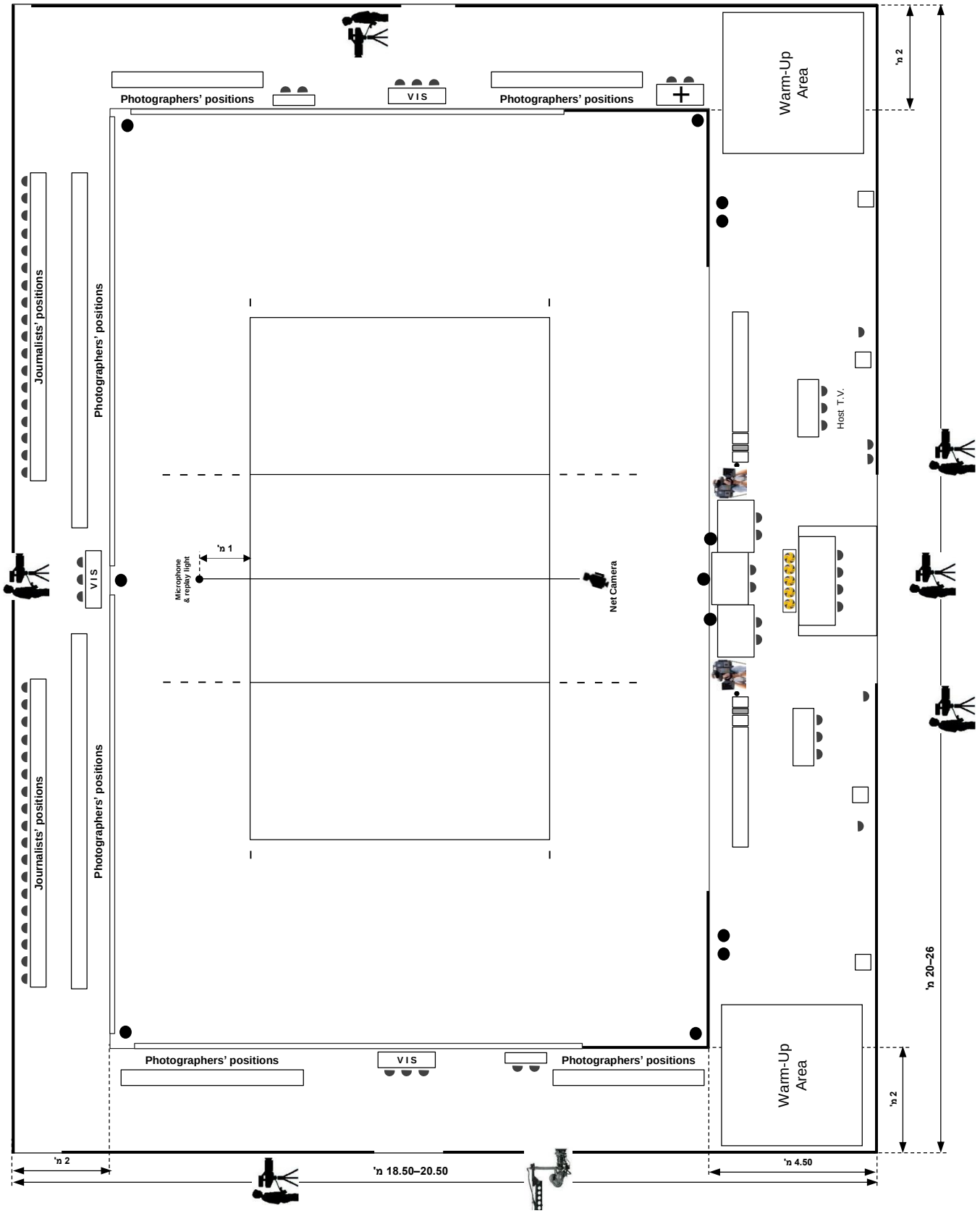

ציור 1 ב' – שדה המשחק

מתייחס לחוקים: 1, 1.4, 1.4.2, 1.4.3, 1.4.4, 1.4.5, 4.2.1, 4.2.3.1, 15.10.1, 19.3.1.4, 19.3.2.7, 21.3.2.1, 23.1, 24.1, 25.1, 26.1

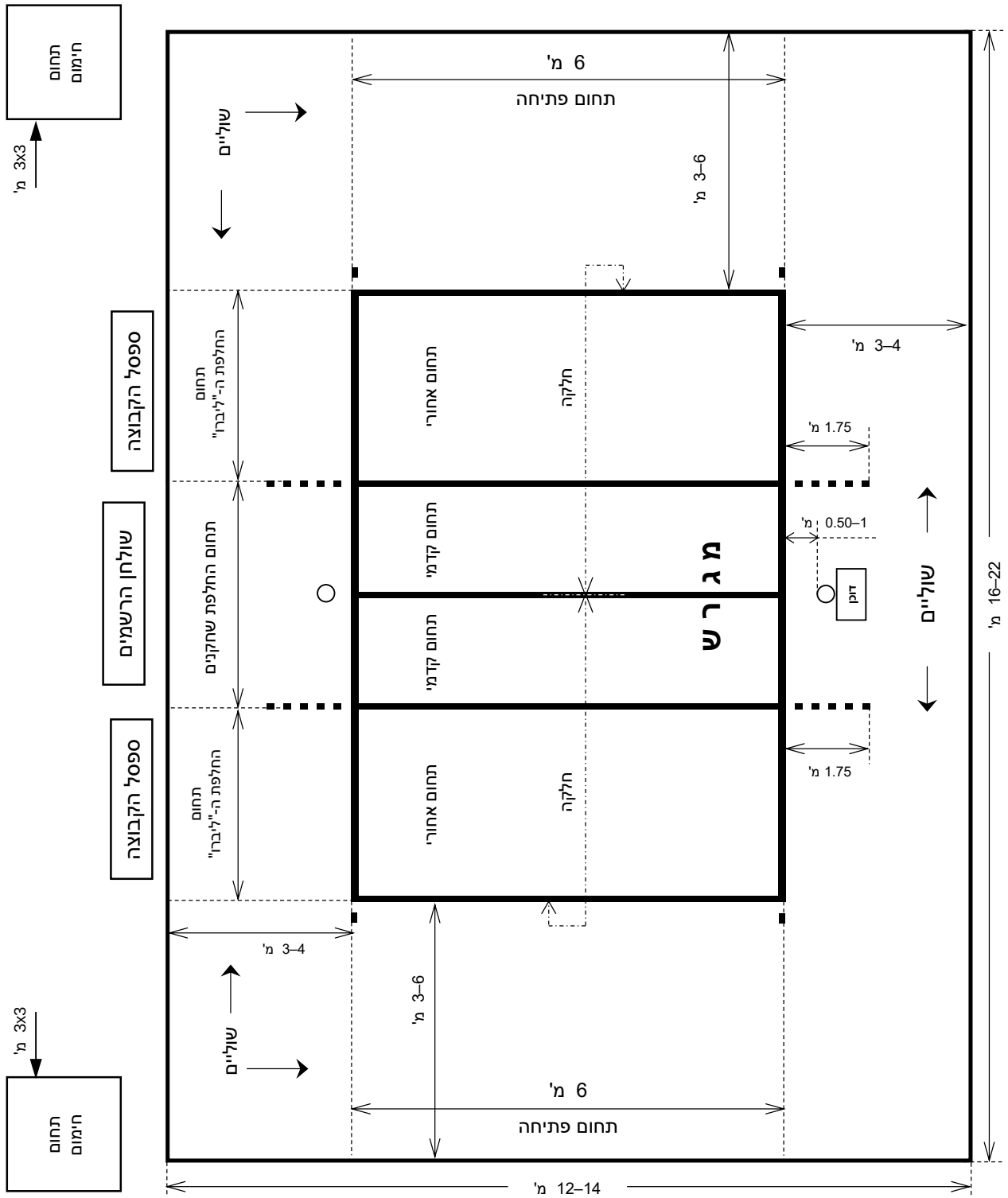

ציור 2 – המגרש

מתייחס לחוקים: 1.1, 1.3, 1.3.3, 1.3.4, 1.4.1, 5.2.3.4

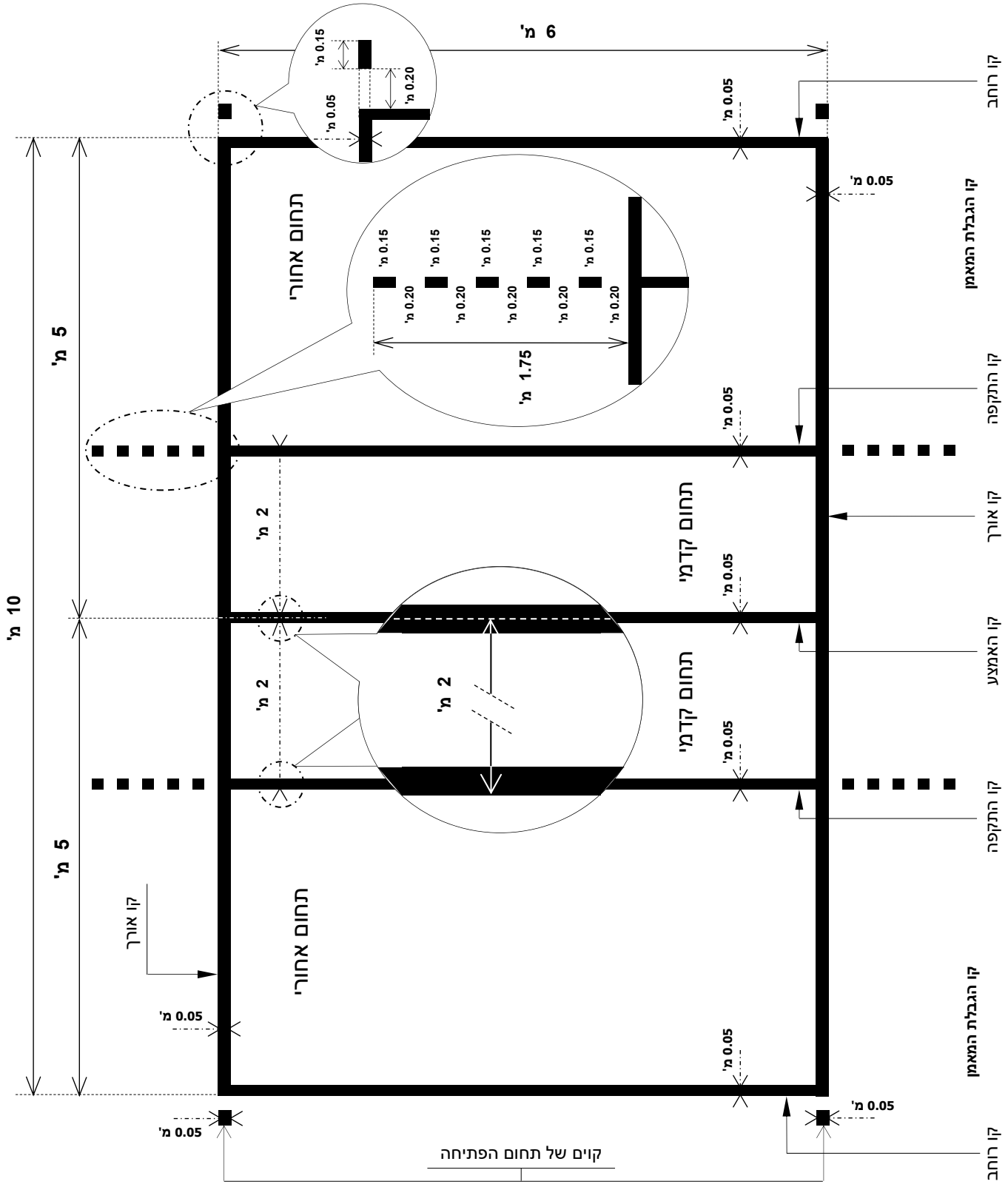

ציור 3 – מבנה הרשת

מתייחס לחוקים: 2, 2.1.6, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5.1, 11.3.1, 11.3.2, 27.2.1.6

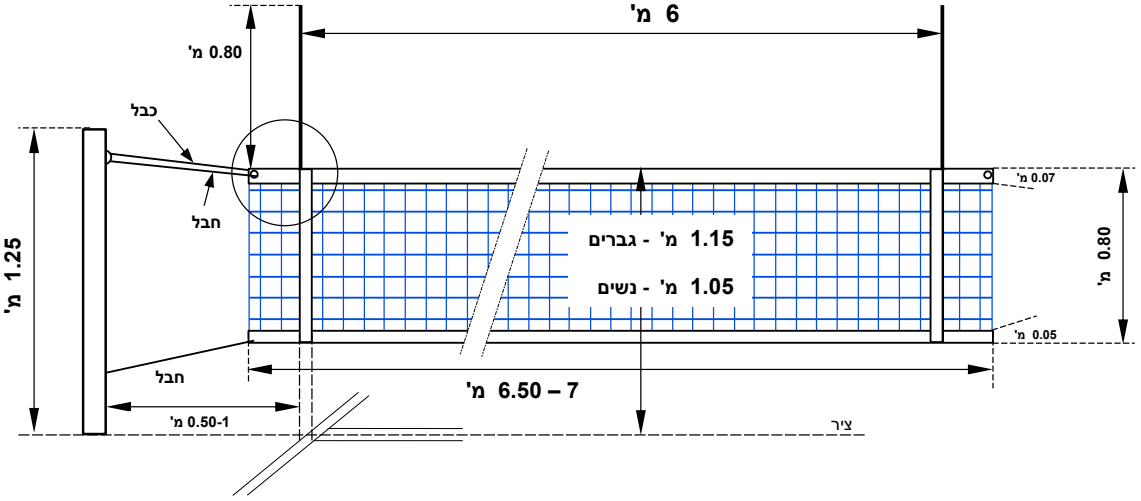

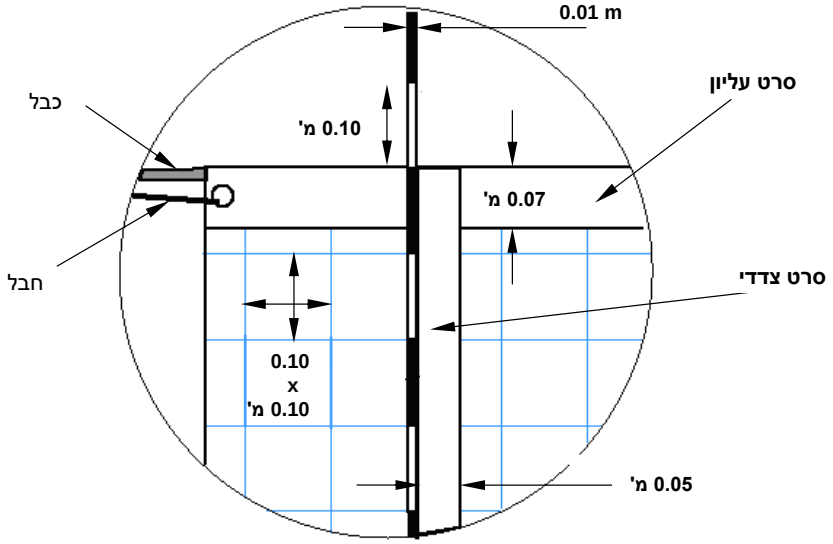

ציור 4 – מיקום השחקנים

מתייחס לחוקים: 24.3.2.2, 23.3.2.3-א, 7.5, 7.4.3, 7.4

דוגמא א':

קביעת מיקומו של שחקן קדמי יחסית לבן זוגו האחורי

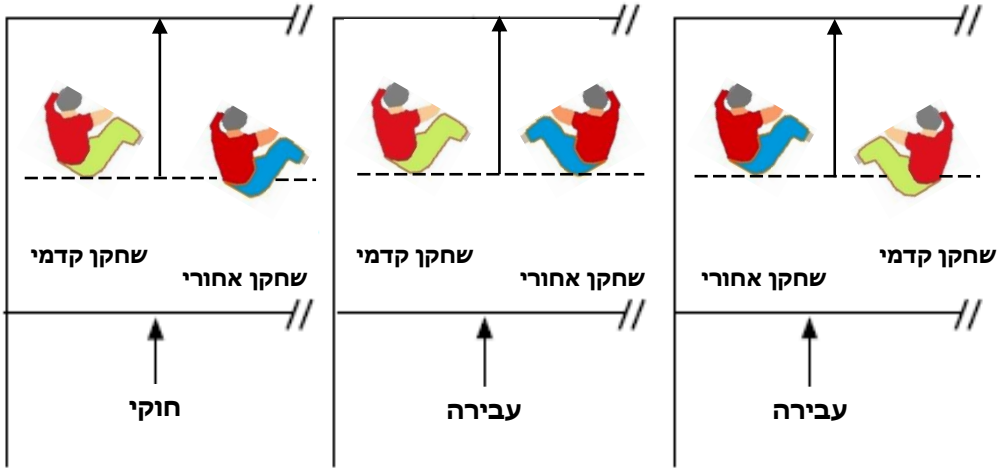

דוגמא ב':

קביעת מיקומם היחסי של שחקנים מאותה השורה

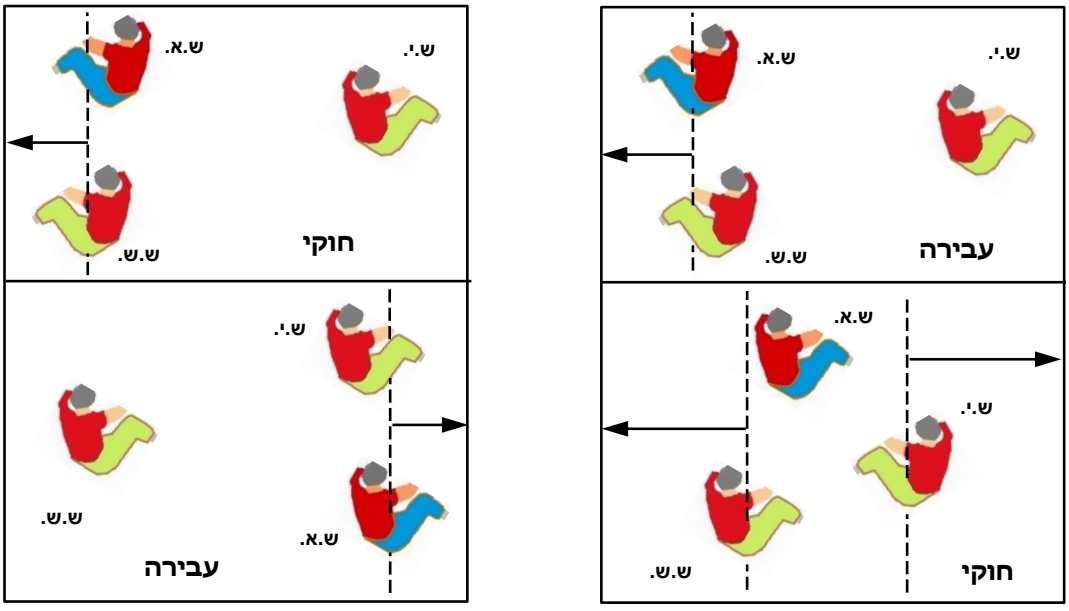

ש.א. = שחקן אמצעי, ש.י. = שחקן ימני, ש.ש. = שחקן שמאלי

ציור 5 א' – כדור העובר את המישור האנכי של הרשת אל חלקת היריב

מתייחס לחוקים: 2.4, 8.4.3, 8.4.4, 8.4.5, 10.1.1, 10.1.3, 24.3.2.7, 27.2.1.3, 27.2.1.7

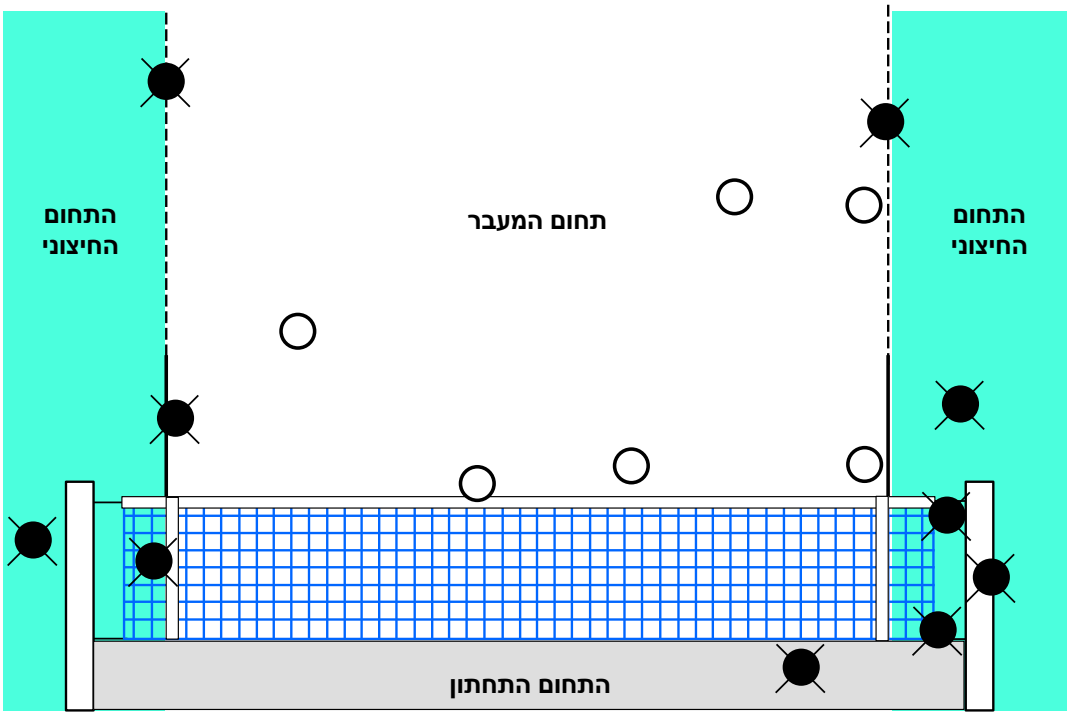

= עבירה

= מעבר חוקי

ציור 5 ב' – כדור העובר את המישור האנכי של הרשת אל השוליים של היריב

מתייחס לחוקים: 10.1.2, 10.1.2.2, 24.3.2.7

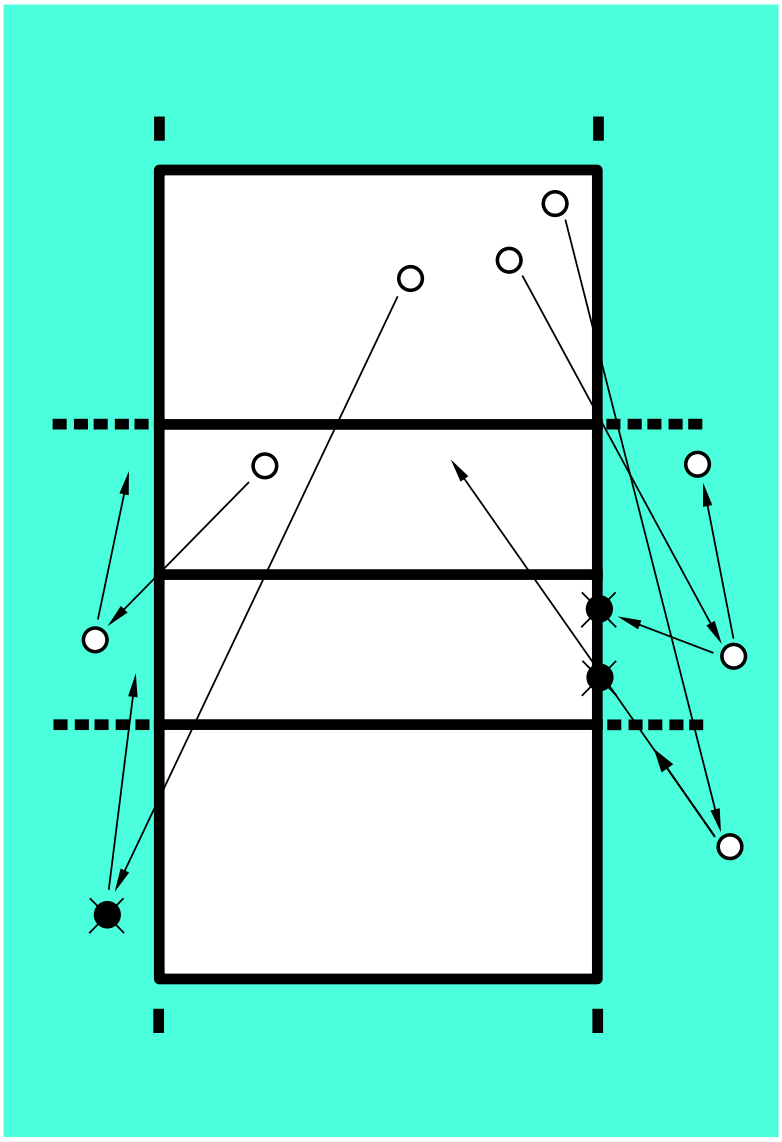

עבירה =

חוקי =

ציור 6 – מסך קבוצתי

מתייחס לחוקים: 10.1.2, 10.1.2.2, 24.3.2.7

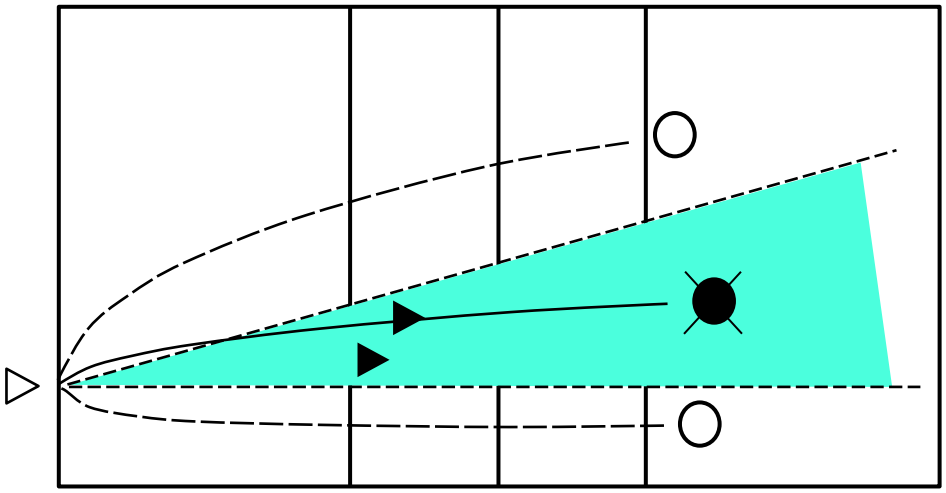

חוקי = **עבירה =**

ציור 7 – חסימה שהושלמה

מתייחס לחוק: 14.1.3

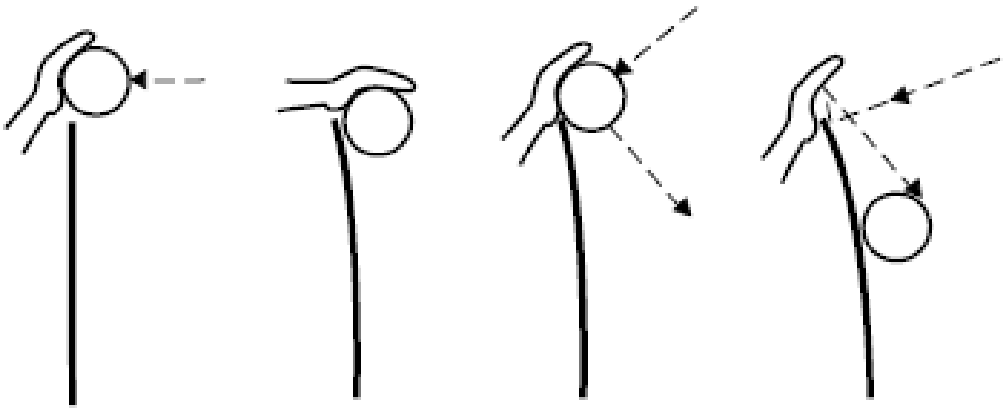

כדור מעל לשפה העליונה של הרשת

כדור נמוך מן השפה העליונה של הרשת

כדור נוגע ברשת

כדור ניתז מן הרשת

ציור 8 – התקפה של שחקן אחורי

מתייחס לחוקים: 24.3.2.4 ,ד-23.3.2.3 ,13.2.3 ,13.2.2

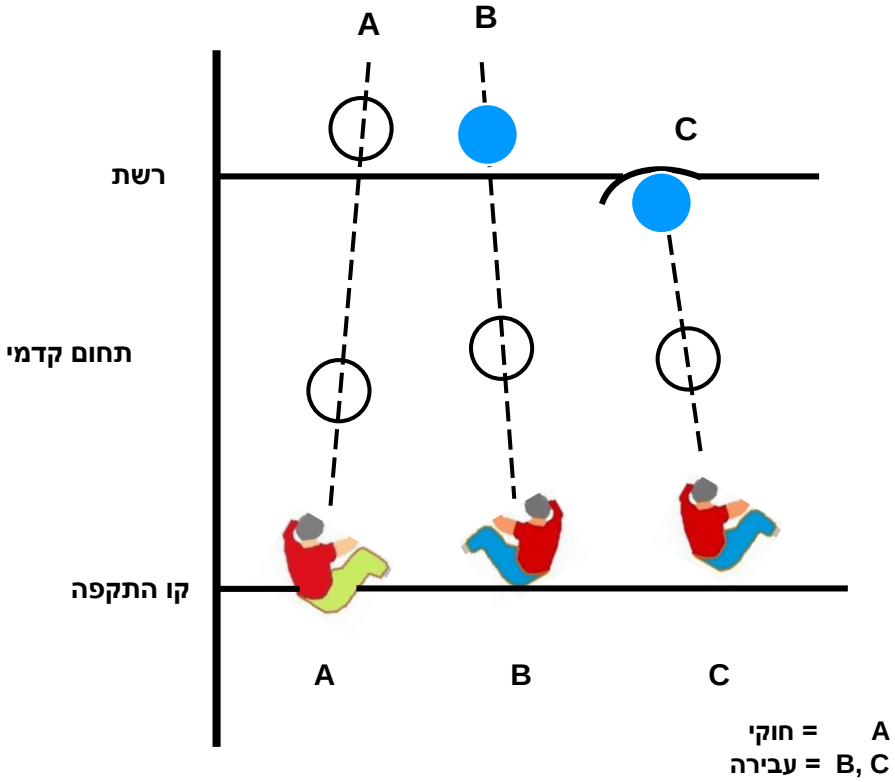

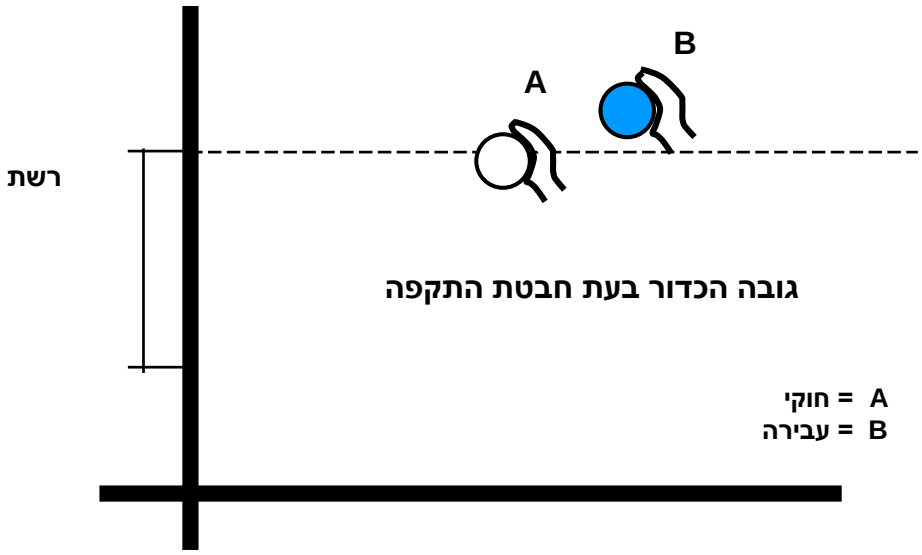

ציור 9 – סולם העונשים וההשלכות שלהם

מתיחס לחוקים: 16.2, 21.3, 21.4.2

9 א' – העונשים על התנהגות בלתי הולמת

סוג	התרחשות	עובר העבירה	העונש	כרטיסים	השלכות
התנהגות בלתי הולמת	שלב 1	כל חבר קבוצה	לא נחשב כעונש	ללא	התראה בלבד
	שלב 2			צהוב (צ.11, 6א')	
	פעם נוספת בכל עת		נזיפה	כמו להלן	כמו להלן
התנהגות חצופה	ראשונה	כל חבר קבוצה	נזיפה	אדום (צ.11, 6ב')	נקודה ופתיחה ליריב
	שנייה	אותו חבר קבוצה	השעיה	אדום+צהוב ביחד (צ.11, 7)	עוזב את המגרש אל חדר ההלבשה של קבוצתו עד לסיום המערכה
	שלישית	אותו חבר קבוצה	הרחקה	אדום + צהוב ביחד (צ.11, 8)	עוזב את המגרש אל חדר ההלבשה של קבוצתו עד לסיום המשחק
התנהגות מעליבה	ראשונה	כל חבר קבוצה	השעיה	אדום+צהוב ביחד (צ.11, 7)	עוזב את המגרש אל חדר ההלבשה של קבוצתו עד לסיום המערכה
	שנייה	אותו חבר קבוצה	הרחקה	אדום + צהוב ביחד (צ.11, 8)	עוזב את המגרש אל חדר ההלבשה של קבוצתו עד לסיום המשחק
התנהגות אלימה	ראשונה	כל חבר קבוצה	הרחקה	אדום + צהוב ביחד (צ.11, 8)	עוזב את המגרש אל חדר ההלבשה של קבוצתו עד לסיום המשחק

9 ב' – העונשים על עיכובים

סוג	התרחשות	עובר העבירה	התראה או עונש	כרטיסים	השלכות
עיכוב	ראשונה	כל חבר קבוצה	התראת עיכוב	סימן ידיים עם כרטיס **צהוב** (צ.11, 25)	התראה – לא עונש
	שנייה והבאות אחריה	כל חבר קבוצה	נזיפת עיכוב	סימן ידיים עם כרטיס **אדום** (צ.11, 25)	נקודה ופתיחה ליריב

ציור 10 – מיקום צוות השופטים ועוזריהם

מתייחס לחוקים: 3.3, 23.1, 24.1, 25.1, 26.1, 27.1

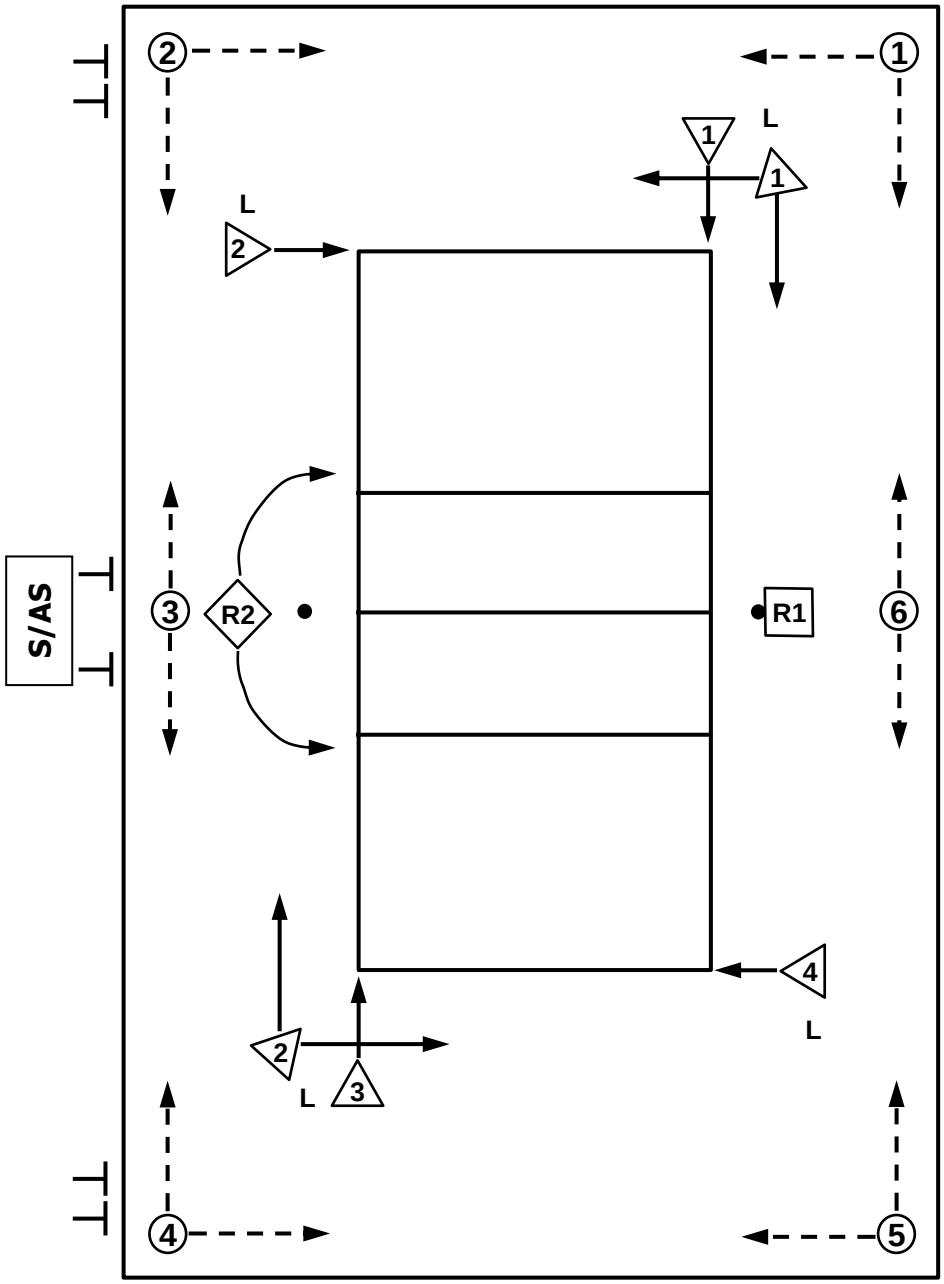

שופט ראשי	R1	שופטי קו (1-4 או 1-2)	2
שופט עוזר	R2	מגלגלי כדורים (1-6)	4
רשם / עוזר הרשם	S/AS	מנגבי רצפה	⊢

ציור 11 – סימני הידיים הרשמיים של השופטים

מקרא: ר. ע. שופט(ים) אשר חייבים להציג את הסימן לפי האחראיות שלהם

ר. **ע.** שופט(ים) אשר מציגים את הסימן במקרים מיוחדים

1. אישור לפתיחה

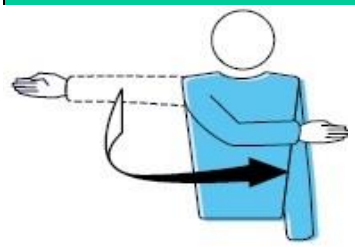

מתיחס לחוקים: 22.2.1.1 ,12.3

הניע את היד לסימון כיוון הפתיחה

ר.

2. הקבוצה הבאה שתפתח

מתיחס לחוקים: 22.2.3.4 ,22.2.3.2 ,22.2.3.1

הושט את הזרוע לכיוון הקבוצה אשר עומדת לפתוח

ר. **ע.**

3. החלפת חלקות

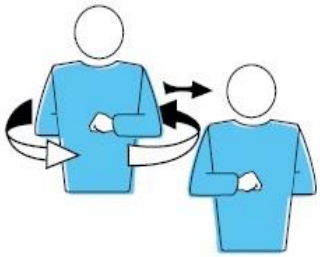

מתיחס לחוק: 18.2

הרם את האמות – אחת קדימה ואחת אחורה – וסובב אותן סביב הגוף פעם אחת נגד כיוון השעון

ר.

4. פסק זמן

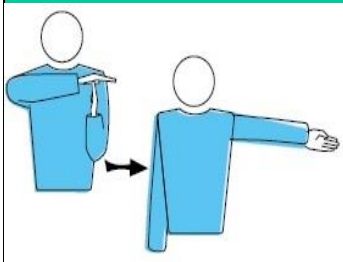

מתיחס לחוק: 15.4.1

הנח כף יד אחת מעל לאצבעות של היד השנייה המוחזקת בצורה אנכית (צורה של T) ואז סמן את הקבוצה המבקשת

ר. **ע.**

5. החלפת שחקן

מתיחס לחוקים: 15.8 ,15.5.2 ,15.5.1

תנועה סיבובית של האמות, האחת מסביב לשניה

ר. **ע.**

6א'. התראה על התנהגות בלתי הולמת

מתיחס לחוקים: 21.1, 21.6

הצג כרטיס צהוב עבור התראה

ר.

6ב'. נזיפה על התנהגות בלתי הולמת

מתיחס לחוקים: 21.3.1, 21.6, 23.3.2.2

הצג כרטיס אדום עבור התראה

ר.

7. השעיה

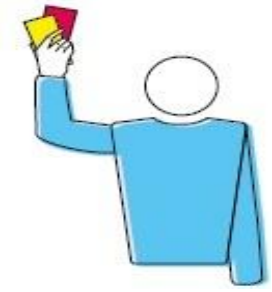

מתיחס לחוקים: 21.3.2, 21.6, 23.3.2.2

הצג את שני הכרטיסים יחד עבור השעיה

ר.

8. הרחקה

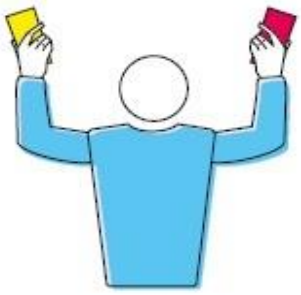

מתיחס לחוקים: 21.3.3, 21.6, 23.3.2.2

הצג את שני הכרטיסים בנפרד עבור הרחקה

ר.

9. סיום מערכה (או משחק)

מתיחס לחוקים: 6.2, 6.3

הצלב את האמות לפני החזה בידיים פתוחות

ר. ע.

10. כדור לא נזרק או נשמט בעת חבטת הפתיחה

מתיחס לחוק: 12.4.1

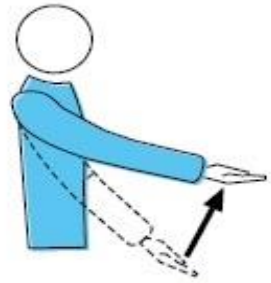

הרם את הזרוע המושטת, כף היד פתוחה כלפי מעלה

ר.

11. עיכוב בביצוע הפתיחה

מתיחס לחוק: 12.4.4

הרם שמונה אצבעות פתוחות

ר.

12. עבירת חסימה או מסך

מתיחס לחוקים: 12.5, 12.6.2.3, 14.6.3, א), ז), 24.3.2.4

הרם את שתי הזרועות אנכית, כפות הידיים לפנים

ר.

13. עבירת מיקום או עבירת רוטציה

מתיחס לחוקים: 7.5, 7.7, 23.3.2.3 א), 24.3.2.2

סמן תנועה סיבובית עם האצבע

ר. ע.

14. כדור "פנים"

מתיחס לחוק: 8.3

הושט את הזרוע והאצבעות כלפי הרצפה

ר. ע.

15. כדור "חוץ"

מתיחס לחוקים: 8.4.1, 8.4.2, 8.4.3, 24.3.2.5, 24.3.2.7

הרם את האמות אנכית, ידיים פתוחות, כפות הידיים כלפי הגוף

ר. ע.

16. כדור מוחזק

מתיחס לחוקים: 9.2.2, 9.3.3, 23.3.2.3 ב)

הרם באיטיות את האמה, כף היד כלפי מעלה

ר.

17. נגיעה כפולה

מתיחס לחוקים: 9.3.4, 23.3.2.3 ב)

הרם שתי אצבעות פתוחות

ר.

18. ארבע נגיעות

מתיחס לחוק: 9.3.1, 23.3.2.3 ב)

הרם ארבעה אצבעות פתוחות

ר.

19. נגיעה של השחקן ברשת או כדור פתיחה נוגע ברשת בין האנטנות ולא עובר את המישור האנכי של הרשת

מתיחס לחוקים: 11.4.4, 12.6.2.1

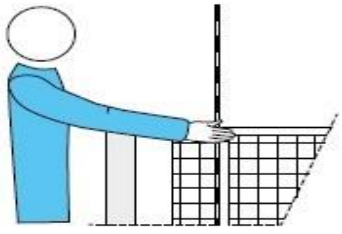

סמן את הצד המתאים של הרשת

ר. ע.

20. חדירה לחלל היריב מעבר לרשת

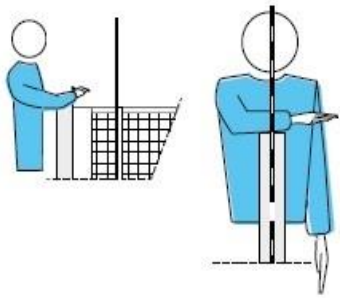

מתיחס לחוקים: 11.4.1, 13.3.1, 14.3, 14.6.1, 23.3.2.3 ג)

הנח יד מעל לרשת, כף היד כלפי מטה

ר.

21. עבירת התקפה

מתיחס לחוקים:

- ע"י שחקן קו אחורי או ע"י שחקן ה-"ליברו" 13.3.3, 13.3.4, 13.3.5, 23.3.2.3 ד),ה), 24.3.2.4
- כאשר כדור מגיע ממסירה עילית באצבעות של ה-"ליברו" הנמצא בתחום הקדמי שלו או בהמשכו: 13.3.6

בצע תנועה עם האמה מלמעלה כלפי מטה, כף היד פתוחה

ר. ע.

22. חדירה לחלקת היריב או הכדור עובר דרך התחום התחתון או הפותח דורך על המגרש (קו הרוחב) או שחקן דורך מחוץ לחלקתו בעת חבטת הפתיחה

מתיחס לחוק: 8.4.5, 11.2.2, 12.4.3, 23.3.2.3 א),ו), 24.3.2.1

סמן על הקו האמצע או על הקו המתאים

ר. ע.

23. עבירה דו-צדידית או כדור חוזר

מתיחס לחוקים: 6.1.2.2, 17.2, 22.2.3.4

הרם את שני האגודלים אנכית

ר.

24. נגיעה בכדור

מתיחס לחוקים: 23.3.2.3 ב), 24.2.2

שפשף עם כף יד אחת את האצבעות של היד השנייה המוחזקת אנכית

ר.

25. התראת עיכוב / נזיפת עיכוב

מתיחס לחוקים: 15.11.3, 16.2.2, 16.2.3, 23.3.2.2

כסה את פרק היד האחת עם הכרטיס הצהוב (התראה) או עם הכרטיס האדום (נזיפה) המוחזק ביד השניה

ר.

26. התרוממות (LIFTING)

מתיחס לחוקים: 9.3.5, 9.4.1, 9.4.2, 23.3.2.3 ב), 24.3.2.8

החזק את הידיים בצורה אופקית, כפות הידיים ביחד והרם את כף היד העליונה להרחיק אותה מכף היד התחתונה

ר. ע.

ציור 12 – סימני הדגל הרשמיים של שופטי הקו

1. כדור "פנים"

מתיחס לחוקים: 8.3, 27.2.1.1

הצבע מטה עם הדגל

2. כדור "חוץ"

מתיחס לחוקים: 8.4.1, 27.2.1.1

הרם את הדגל אנכית

3. נגיעה בכדור

מתיחס לחוקים: 27.2.1.2

הרם את הדגל וגע בקצהו העליון עם כפ היד החופשית

4. כדור לא עובר בתחום המעבר, כדור נגע בגוף זר, או עבירה ע"י רגל השחקן הפותח

מתיחס לחוקים: 8.4.2, 8.4.3, 8.4.4, 12.4.3, 27.2.1.3, 27.2.1.4, 27.2.1.5, 27.2.1.6, 27.2.1.7

נפנף בדגל מעל הראש וסמן על האנטנה או על הקו המתאים

5. חוסר אפשרות לשפוט

הרם את הזרועות ואת הידיים. הצלב אותן לפני החזה

חלק 3

–

הגדרות

הגדרות ומושגים

מושג בחוקה	תרגום רשמי	הגדרה
Areas	תחומים	תחומים מחוץ למגרש והשולים שהוגדרו בחוקים לצורך יעודי: חימום ועניש
Ball Retrievers	מגלגלי כדור	אחראים על זרימת המשחק ע"י העברת כדורים לפותח בין מהלכי המשחק
Competition / Control area	איזור התחרות / הבקרה	פרוזדור מסביב למגרש והשוליים ועד לגדר התוחמת (צ. 1א')
Crossing space	תחום המעבר	ראה צ.5א'
Dribbling	הקפצת כדור	הקפצת כדור על הריצפה (בדרך כלל כהכנה לזריקת הכדור וביצוע הפתיחה). פעולות הכנה אחרות יכולות לכלול (בין היתר) העברת הכדור מיד ליד
External space	תחום חיצוני	ראה צ.5א'
Fault	עבירה	פעולת משחק המנוגדת לחוקים / עבירה על החוקים המתרחשת שלא תוך כדי פעולת משחק
Interference	הפרעה ליריב	כל פעולה הגורמת ליתרון על היריב או כל פעולה המונעת מהיריב לשחק בכדור
Interval	הפסקה בין מערכות	זמן בין מערכות
Lower space	תחום תחתון	ראה צ.5א'
Moppers	מנגבי רצפה	מנגבים: אחראים אל תחזוקה של המגרש נקיה ויבשה. ואם יש צורך בכך, בין מהלכי המשחק
Outside object	גוף זר	גוף או אדם הנמצא קרוב למגרש ומהווה מכשול למעוף הכדור. לדוגמה: פנסים, ציוד צילום, שולחן הרשם, עמודים
Rally point	כל מהלך - נקודה	שיטת משחק בה כל מהלך משחק מסתיים בהענקת נקודה
Re-designation	מינוי "ליברו" חדש	ראה חוק 19.3.2
Replacement	החלפת שחקן בה מעורב שחקן ה-"ליברו"	ראה חוק 19.3.2
Substitution	החלפת שחקנים	ראה חוק 15.5
Substitution zone	תחום החלפת שחקנים	ראה חוק 1.4.3
Unless by Agreement with World ParaVolley	אלא באישור WPV	אמירה המאשרת שאף שיש תקנים והנחיות בהקשר לציוד ומתקנים, יש מקרים בהם הסדרים מיוחדיסיכולים להיעשות באישור WPV על מנת לקדם את המשחק או לבדוק תנאים חדשים
World ParaVolley Standards	תקנות של WPV	מפרטים טכניים אן מגבלות המוגדרים ע"י WPV ליצרנים של ציוד/מתקנים
Zones	תחומים	תחומים על המגרש והשוליים שהוגדרו בחוקים לצורך יעודי: קדמי, אחורי, פתיחה, שוליים, החלפת שחקן והחלפת "ליברו"